

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglašnem delu din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto VIII.

Ljubljana, 9. februarja 1939.

Štev. 1.

Liublanski gostilničarji proti proračunu mestne občine ljubljanske

Ze več let se bore ljubljanski gostilničarji za odpravo raznih davščin, ki so predvidene v proračunu mestne občine ljubljanske in ki imajo značaj take davščine, kakršne predvsem drugi sloji niso plačevali. Vsa prizadevanja uprave ljubljanskega združenja gostilniških podjetij potom raznih intervencij, prošenj itd. na predstavnike oblasti, ministrstva itd. so ostala brezuspešna, dasi se je s strani uprave združenja jasno in nedvoumno prikazovalo v čem tiči krivica nekaterih davščin in kako je današnje stanje našega gostinstva.

Ljubljansko gostilničarstvo je bilo zopet v skrbeh, kako se bo sestavil zopet proračun mestne občine ljubljanske. Balo se je, da bodo vsi naporu uprave združenja pred sestavo proračuna zopet zaman. Neuspeli razgovori na merodajnih mestih so kazali, da je bojazen v resnici upravičena. Uprava ljubljanskega združenja zato ni mogla nositi težke odgovornosti za neuspeh, ako bi tudi v letošnjem proračunu bile vnešene postavke predvsem za davščino na potrošnjo in za hotelsko davščino. Cesar se je balo, to se je tudi zgodilo. Ko je bil proračun mestne občine razgrnjen, se je ugotovilo, da je v proračunu vnešena med dohodki postavka v znesku 390.000 din na ime davščine na potrošnjo in 300.000 din na ime hotelske davščine. Slednja se je celo povišala napram lanskemu letu za 50.000 din.

V svesti si težke odgovornosti je uprava ljubljanskega združenja sklicala za ponedeljek dne 23. januarja 1939 članski sestanek z namenom, da pojasni svojemu članstvu vse napore, ki jih je storila v cilju, da se ti dve davščini odpravita. Povabila je na ta članski sestanek mestno občino ljubljansko in pa zastopnike našega časopisja z namenom, da se zahteva teh davščin javno obravnava in se težave našega stanu ne prikriva.

Članski sestanek je bil ob 3. uri popoldne v dvorani kolodvorske restavracije, ki je bila nabito polna. Prisotnih je bilo 164 članov, kar je lep in razveseljav dokaz skrbi in zanimanja ljubljanskih članov za svoje koristi.

Zborovanje je otvoril predsednik združenja g. Dolničar, ki je pozdravil zastopnika mestne občine ljubljanske g. občinskega svetnika Ivana Bahoveca in načelnika finančnega oddelka ljubljanske občine g. dr. Grošlja, dalje predsednika Zveze gostilniških združenj in zborničnega svetnika g. Cirila Majcena, ravnatelja Zveze za tujski promet g. dr. Žižka in g. zastopnike ljubljanskih dnevnikov »Jutra«, »Slovenca«, »Slovenskega Naroda«, »Slovenskega doma« in »Trgovskega lista«, katerega je zastopal g. Železnikar.

Predsednik g. Dolničar je obrazložil namen zborovanja, katerega je sklicala uprava, ker sama ne more prevzeti odgovornosti za potrebne ukrepe proti predlaganim davščinam za gostinske obrate po predlaganem ljubljanskem mestnem proračunu. Obrazložil je v svojem govoru kako je prišlo do davščine na potrošnjo, ki je predvsem krivična zato, ker jo plačujejo že toliko let edino le gostinski obrati. Poudaril je, da je položaj gostilničarjev tako slab, da te davščine ali več ne zmorejo. Vsako leto opusti odnošnočasno ustavi veliko gostilničarjev obrat, pa ne zato, ker so si naredili premoženje, nego zato, ker so ga izgubili. Na 200 ljudi pride

danes po 1 gostilna. Promet je padel od boljših časov sem za 60%. Ker ima davščina na potrošnjo značaj socialnega davka, je poudaril, da so gostilničarji itak že v zadostni meri socialni, saj skoraj vsi podpirajo s hrano številne siromake in dijake. Povedal je, da je dne 5. januarja bila konferenca na magistratu, kjer so se 4 ure pogajali z zastopniki mestne občine. Tu so obširno prikazali stanje in utemeljili svoje zahteve, da se davščina na potrošnjo popolnoma odpravi, hotelska davščina pa zniža na polovico. Presenečeni smo bili, ko je kljub temu davščina na potrošnjo kakor hotelska davščina predvidena v proračunu, ko je bil ta razgrnjen.

Davščina na potrošnjo je socialna davščina, zato naj jo plačujejo vsi, ker smo vsi dolžni, da dajemo socialno slabim ne pa samo gostilničarji. Isto, kar velja za davščino na potrošnjo, velja tudi za hotelsko davščino, ki naj služi mestni občini za ustvaritev naprav, v korist tujkega prometa. Tudi tu pravimo: kdor ima korist od tujkega prometa, ta naj tudi plača davščino. Korist od tujkega prometa pa imajo hotelirji najmanj. Vsi drugi več. Tako trgovci, obrtniki, industrijci, privatna, državna in občinska prometna podjetja itd. sodelujejo pri zaslužku od tujkega prometa, ki ga sicer res ni veliko v Ljubljani. Obrazložil je, da imajo ljubljanski gostilničarji poleg omenjenih dveh davščin še druge težave. Električna luč je v nočnem času mnogo predraga. Vodarina za hotelska podjetja tudi. Saj se za hotelsko podjetje, ki ima n. pr. 100 sob prav tako zaračunava vodarina, kakor za privatno stanovanje s tremi sobami. Ob koncu svojega govora je g. predsednik pozval prisotne, da kot disciplinirani meščani varujejo ugled in čast svoje občine, ker računa, da bodo stvarna poročila in debate bolj odjeknile, kakor pa kaki nestvarni medklci.

Nato je poročal g. Jelenič o osnutku novega proračuna. Omenil je med drugimi tudi, da je občinska davščina na bivanje tujcev v znesku 300.000 din v celoti namenjena za pospeševanje in razvoj tujkega prometa v Ljubljani. Teh 300.000 din bo uporabila mestna občina sledeče:

za gostilničarsko strokovno nadaljevalno šolo	10.000 din
članar. Zveze za tuj. promet	2.000 din
vzdrževanje mest. prenočišč	2.000 din
propaganda (časopis. in dr.)	15.000 din
promenačni koncerti	10.000 din
za lokal Zveze za tuj. promet	15.000 din
40 izvodov »Kronike«	4.000 din
album mesta Ljubljane	30.000 din
relief mesta Ljubljane	10.000 din
poprava spomenika pri sv. Jakobu	82.000 din
vzdrževanje spomenikov	50.000 din
večje prireditve v Ljubljani	50.000 din
razni izdatki	20.000 din

Dvomi se, da bi vse te postavke služile izključno tujskemu prometu. Saj se za meščane mora tudi kaj ustvarjati. Temu je sledilo obširno in temeljito poročilo ravnatelja g. Škerlepa, ki je poudaril, da je gostinska obrt edina, pri kateri je vse poslovanje kontrolirano. Do zadnje desetinke vina, žganja, do oddane postelje, vse je točno ugotovljeno in nešteto krat pregledano. Mi plačujemo zato gotovo večje dajatve kakor drugi, ki niso tako kontrolirani. Pravijo tudi, da si ne znamo pridobiti go-

stov. Pozabi se pa pri tem, da je obisk našega mesta odvisen od industrije in trgovine. Saj je vsa večina gostov pri nas le po takih opravkih. Govorili so tudi svoj čas, da pri nas tujski promet pada, ker nimamo modernih lokalov, potem pa, ker imamo visoke cene. Ko smo s težkim trudom lokale modernizirali, cene znižali, je bil rezultat enak prejšnjemu. Poleg tega se pojavlja umazana konkurenca v prehrani in pri vinu. Nihče od poklicanih se ne javi, da bi nas zaščitil pred tako konkurenco. Namesto, da bi nas javnost podprla v borbi za napredek tujkega prometa in se nam dale kake ugodnosti, kakor se to dogaja drugod v inozemstvu, se dajanje za našo stroko še zvišujejo. Nič ne bi rekli, če bi se nam nalagale take dajatve, kakor ostali obrti v trgovini in industriji. Da pa moramo nositi dvojna bremena pa smatramo za veliko krivico. Pogrešno je mnenje, da gostinstvo največ zasluži. Trdi se celo, da vse kar plača gost gostilničarju oziroma hotelirju, ta dva spravita v svoj žep. Mi moramo vse kar prodajamo vendar drago plačati mesarju, peku, trgovcu in drugim. Vsi ti v prvi vrsti zaslužijo pri tujkem prometu. Mnogo se trdi, da prinesejo velike prireditve, kakor velesej, mednarodne telovadne tekme, verske svečanosti, največ koristi ravno gostinstvu. Preiščemo naj se naše trditve, lahko jim smo dokazali, da to ni res.

Nadalje poudarja g. ravnatelj Škerlep, da to kar plača gost v lokalih na indirektnih ali direktnih dajatvah, gre v naše breme. Gosta ni kratko malo več k nam, če mu je končna svota prevelika, a da ga obdržimo, moramo naše cene zniževati, da gosta končna vsota ne odbija. Zato gre hotelska davščina in davek na potrošnjo iz našega žepa, ker gosta prav nič ne zanima, kam gre denar, ki ga plača nam. Kolikor višje so dajatve toliko manj mi zaslužimo. Nikdo nam ne more dokazati nasprotno.

Plačujejo naj davke tudi drugi, ki neobtroma izvršujejo gostinsko obrt.

Na zadnjem sestanku smo zastopnikom mestne občine odkrito pojasnili naše stališče in dokazali, da je pravičnejša razdelitev raznih bremen, ki sedaj tarejo samo nas, prav lahko mogoča, samo če je res malo dobre volje na drugi strani.

Pojasnili smo tudi, da je popolnoma napačno mnenje, da je letovišcar v smislu uredbe o turističnih mestih vsakdo, tudi če pride v mesto po poslovnem ali uradnem poslu, ker tega zakonodajalec ni predvideval.

Ljubljana ne nudi letoviščarju nič posebnega, kar bi ga moglo privabljati ali zadržati pri nas vsaj nekaj dni. Naš grad je velika revščina. Lahko bi iz njega naredili privlačno točko. Že pred leti smo svetovali, kako naj se to naredi. Koncerti prirejeni na periferiji ali ob hrupnem tramvaju ob živahni prometni cesti ne morejo biti atrakcija za tujca. Ljubljana je le provincialno in predvsem tranzitno mesto poslovnih ljudi. Pomenja sicer administrativni center tujkega prometa, več pa ne.

Vzrok vsemu temu navaja dejstvo, da nismo zadostno zastopani v občinski upravi, ker bi morali po naši davčni moči imeti vsaj 5 zastopnikov in pa ker nismo solidarni. Zaključuje s pozivom na solidarnost in na izvrševanje vseh dolžnosti, ki jih imamo do občine in do javnosti, toda zahtevamo tudi enake koristi, te pa bodo šele takrat enake, ko bodo tudi dajatve pravično porazdeljene na vse pridobitne kroge.

Poročilo g. ravnatelja je bilo z odobravanjem sprejeto.

Nato je predsednik Zveze gostinskih podjetij g. Ciril Majcen govoril in podal

pregled o nastanku občinske davščine na tujski promet. Ob koncu pregleda ugotavlja, da je napačno, če se sredstva za povzdigo tujkega prometa išče v tujkem prometu samem, temveč bi se moral predvsem določiti za tujski promet določen odstotek iz celotnega občinskega proračuna. Poudarja, da Ljubljana ni Zagreb, ki ima 250.000 prebivalcev. Ljubljana je mesto s komaj dobrimi 60.000 prebivalci in stoji ob strani v kotu, kjer ni nikakega pritoka in življenja. Ze na konferenci v Beogradu, ko se je razpravljalo o ustanovitvi mestnih turističnih odborov, se je sklenilo, da se mora v turističnih krajih pobirati splošni davek od vseh pridobitnih krogov, ne pa samo specialni davek, ki zadene samo oddajo prenočišč. Upravičena je zahteva, da se hotelska davščina zniža, kar se je že pred dvema leti enkrat zgodilo in kar bi za današnje čase veljalo še bolj. Nato pojasnjuje tudi nastanek davščine na potrošnjo, ki je bila uvedena v dobrih zlatih časih. Poudaril je, kako se je ta davščina razvijala v škodo gostinstva. Pred dvema leti se je reklo, da se bo to davščino odpravilo čim se ozdravijo mestne finance. Sedaj bi bilo že čas, da se z njo več ne računa. Gostilničarji so itak največji plačniki trošarin. Trdi se, da se davščina na potrošnjo prav lahko prevlači na konzumenta. To pa ni res. V 90% je to nemogoče in zato postaja ta davščina čisto navadna davščina, ne pa davek na potrošnjo. Ljudske in meščanske kuhinje delajo veliko konkurenco, a ne plačujejo nobene davščine, čeprav obratujejo tako kakor gostilne.

Predsednik g. Dolničar se zahvali g. Majcenu, ki nam je v svojem govoru dal pregled o borbi za našo stvar.

Občinski svetnik g. Bahovec Ivan je pozdravil zborovalce kot zastopnik mestne občine in v imenu župana. Omenja, da v finančnem odboru v katerem on deluje, položaj ni bil najbolj rožnat. Finance so bile zelo neurejene. Pred tremi leti ste slišali tarnanje, da smo imeli 204 milijone dolga, katerega je treba obrestovati in amortizirati iz tekočih računov. Lahko je sestaviti proračun, če se ima pred očmi nove zadolžitve mesta. Neprimerno težje pa je sestavljati proračun, če se ima trdno voljo držati voljo, da se bo prevzete dolgove tudi obrestovalo in odplačevalo. Stal je strogo na tem stališču, da je treba vzeti toliko v usta kolikor žep prenese, to je njegovo mišljenje v finančnem odboru mestne občine in zaradi tega naj oprostimo, da nam ne more, kakor bi sicer rad prinesel poleg lepih besed tudi lepih dejanj. Novih posojil ne bo. Zboljšanje bo nastalo šele leta 1943, takrat ko bo plačano obli-gacijsko posojilo. Poročal je tudi, da so tudi drugi stanovi obremenjeni. V Ljubljani nima občina nobene stvari, ki bi ji kaj donajala, vse se mora zbrati in plačati. Tega se moramo zavedati. Postali smo obmejno mesto in samo varujemo tisto industrijo, ki jo še imamo. Ljubljano se ne more primerjati z Beogradom, ki ne plača nobenih banovinskih doklad in davkov, ampak samo svoje. Mi pa moramo poleg tega nositi še državna bremena. Omenil je tudi visoke izdatke za tramvaj. Želje občinstva so silno velike glede ureditve naših cest, elektrike in vodovoda. Če se vse to zahteva od občine, ji je potrebno dati tudi sredstva. Ugotavlja končno tudi, da se vsaka para porabi tako, kakor je sklenil finančni odbor. Nič se ne zapravlja.

Gospod Bahovec omenja nadalje tudi lepo sodelovanje med obrtniškim oddelkom občine in našim združenjem. Ob-

ljubil je, da bodo še ostala trenja iz ostala, kolikor jih je še.

Glede davščine na potrošnjo in hotelske davščine omenja, da je naloga finančnega odseka ta, da se nobenemu ne bo preveč vzelo in nobenemu preveč dalo. Tudi naše dajatve je vpošteval vestno in točno pri letošnji davčni komisiji.

Prepričani pa naj bomo, da bodo g. župan in vsi ostali funkcionarji z veseljem na razpolago, da slišijo naše težnje in da jih bodo, v kolikor bo dopuščal splošni položaj po svoji vesti enakopravno z drugimi stanovi vpoštevali.

Finančni referent mestne občine ljubljanske g. dr. Grošelj, je omenil, da gre predvsem zato, da se iz novega mestnega proračuna izloči dohodek iz gostinske davščine na potrošnjo in zniža davščina na hotele. Pri tem pa želi, da nam da na vpogled številke in muke, ki tarejo mestno občino. Nad 15 milijonov dinarjev se je moralo črtati s težkimi žrtvami, da se je prišlo do tega osnutka. Bilo je marsikaj takega, zakar bi morali imeti na razpolago, da se zamašijo vrzeli in stvari, katere so utemeljene, toda črtati se jih je moralo brezpegojno, ker se je moralo prilagoditi dohodkom. Zato ni v tem proračunu vseeno, če se danes črta tudi dohodek 400.000 din. Tudi občina ne more nikamor naprej. Tudi ona je ogrožena z državnimi dajatvami, tako da plača nad 10 milijonov različnih dajatev, ki bi jih sicer morala prevzeti država, banovina ali kaka druga ustanova. In te dajatve se od leta do leta množe. Z novimi zakoni se občini nalagajo nova bremena. Ne glede na to, ali jih zmore ali ne. Široko je obravnaval težave občinskega proračuna in na koncu poudaril, da je sedanjí predlog šele osnutek proračuna in bo finančni odbor še poskušal upoštevati želje gostilničarjev v kolikor bo to mogoče, toda šele v prihodnjem letu.

Predsednik g. Dolničar ugotavlja, da imamo malo upanja na izboljšanje našega položaja in za dosego naših ciljev po teh poročilih g. zastopnikov mestne občine ljubljanske. Preje izgleda, da se bo še kaj zvišalo. Opaža se, da merodajni nimajo vpogleda v življenje našega gostilničarja. Naš obstoj je ogrožen. Mi smo zahtevali in poudarjali, da je davščina na potrošnjo socialna davščina, ki jo mora nositi samo gostilničar in da je zato krivična. Mi živimo bomo in nimamo nobenih drugih dohodkov. Vemo, da ima mestna občina težave, da trgovci in industrija plačuje uvoznino, mi pa tudi plačujemo trošarine in povrh še druge dajatve, ki jih trgovina in industrija nima. Mi smo že po naravi in po značaju obrta najbolj socialni ljudje; kam gre študent in prosjak, kakor k nam. Mi smo prikazali tu jasno in dostojno kako nastane ta davščina. In kako bi vendar našli priliko in način, da se vendar ta krivica odpravi. Noben drug stan ni tako ogrožen na stara leta kakor mi. Ob nedeljah in praznikih, ko se drugi odpočijejo, je za nas dan, ko moramo najbolj garati v zakajenih lokalih izpostavljeni vsemu nerazpoloženju gostov. Naj se socialno davščino prevzame tudi na druge.

Gostilniški stan ima 47 vrst davkov. Kateri stan jih ima še toliko.

Nato načne še vprašanje koncesij. Poudarja, da gre sicer zadnje čase mestno poglavarstvo v tem pogledu na roko. Vendar pa še ni čisto po naši želji. Gostiln je okoli 360. Skoro na vsakih 200 ljudi pride po ena gostilna. Poleg njih pa delajo ljudske in privatne kuhinje, ki nič ne plačujejo. Hotelskih sob imamo 365, privatnih sob, ki se oddajajo poleg hotelskih pa okoli 600, ki zopet ne plačujejo davkov. Kar se tiče koncesij imamo zagotovilo, da se ne bodo več izdajale.

G. Ciril Majcen odgovarja obč. svetniku g. Bahovcu, da nihče izmed prizadetih ne dvomi o tem, da bi se ne porabila zadnja para samo v potrebne in poštene stvari. Prosi g. Bahovca, ki je zastopnik davkoplačevalcev v občinskem svetu, da se poglobi v naše težke prilike in da bo v resnici zastopal naše težnje takrat, kadar se bo v občinskem svetu govorilo o tem, ali se bo moglo kaj spremeniti. Tako gledamo vsi na g. Bahovca in naj veruje, da ne bi že celih 12 let govorili o naših težavah, ko bi v resnici takih ne imeli. Saj nimamo mnogo časa za to, da bi kar tja v en dan govorili o nepotrebnih stvareh. Glede računskih listkov odgovarja

g. fin. referentu dr. Grošlju, da je bil del dohodkov namenjen sanaciji gostilničarskega doma. Te dohodke pa je obdržala za sebe, ker je na drugi strani znižala davščino na tujske sobe. Tako smo morali dolg Gostilničarskega doma plačati sami, da smo se izognili nevarnosti, da dobimo komisarja. Takrat je bil predviden donos te davščine v višini 650.000 din a prejelo se je le 200.000 din. A danes je povišana na 390.000 din. To pa je velika razlika. Ras je tudi drugod sedaj vpeljana davščina na tujske sobe toda ne v taki višini. Zakaj bi morala biti ravno v Ljubljani najvišja. Tu je jedro stvari, zakaj gredo tuji potem raje stanovat v privatna stanovanja in izven mesta. Ugotavlja, da take davščine, kakor je davščina na potrošnjo ni v nobenem drugem kraju. Je edinstven primer za Ljubljano v celi Jugoslaviji. Poleg tega se ta davščina more izterjati le izvršnim potom in misli, da ni niti enega gostilničarja v Ljubljani, ki ne bi bil rubljen.

Gostilničarji so tudi najboljši brezplačni eksekutorji mestne občine. Vse se plača vnaprej. Med tem ko banovina priznava vsaj 3% kalo, priznava mestna občina samo 1%. Ko pa se sestavlja proračun, pa se na take plačnike nič ne gleda. Menda za to, ker se mora plačati trošarina, sicer smo takoj v kazenskem postopku. Apelira na gospoda zastopnika občine, naj bosta dobre volje in naj se poglobita v naše prilike in krivice. Občinsko gospodarstvo mora sloneti na znosljivem merilu na zadovoljstvu in razumevanje občanov. To so pa davščine, ki jih mi ne moremo razumeti.

Predsednik g. Dolničar apelira na g. zastopnike, da bi vsaj v zadnjem momentu skušali najti pot, da bi naša prizadevanja uspela. Prosi občinskega svetnika g. Bahovca, da ponovno pove svoje mnenje.

Občinski svetnik g. Bahovec izjavlja, da ima današnji sestanek svojo dobro stran za naš stan. Slabo stran pa za gospode iz finančnega odbora. Kar se tiče davka na potrošnjo in hotelske davščine, mora priznati, da še ni imel prilike pred tako obširnimi forumom slišati pritožbe. Sedaj, ko mu je stvar bolj jasna, bo morda skušal na kak drug način doseči ravnoteženje mestnega proračuna. Nagiblje se k temu, da bi po teh poročilih skoraj priznal, da so naše želje upravičene. Zelen bi nam vsaj če ne v celoti, pa vsaj deloma ugoditi. Za svojo osebo to obljublja.

Predsednik g. Dolničar ugotavlja, da imamo vendar le zopet nekoliko upanja. Prosi pa g. zastopnika mestne občine, da tolmači, da smo dobri meščani, da priznavamo, da mora občina prejemati dohodke, ako hoče ustreči vsaj najnujnim željam občanov, da pa naj gledajo v resnici tudi z drugačnimi očmi na nas. Če bodo naše težnje pravilno iznešene pri g. županu in pri drugih občinskih svetnikih, upa, da se ne bo zadelo na odpor in da se bo naša prireševanju možnost, da se omilijo naša bremena.

Nato prečita g. Jelenič resolucijo:

Resolucije so bile sprejete z odobravanjem, ki je šlo članom dejansko iz srca.

Iz resolucije je razvidno, da se je stavilo poleg znižanja hotelske davščine in popolne odprave davščine na potrošnjo še razne zahteve o katerih so posamezni govorniki razpravljali. Tako n. pr., da se naj spremene določbe pri zaračunavanju vodarine za hotelska podjetja, ustanovitev kontrolnega urada za jedila in vino, da se odpravi policijsko uro na velesanju po 20. uri, da se nam da večje zastopstvo v občinskem svetu, da se poceni električni tok v nočnih urah in pretolmačenje uredbe o turističnih krajih.

Zborovanje je bilo končano ob 6. uri. Naše članstvo je pokazalo kljub ogorčenju nad številnimi in težkimi davškimi ves čas razpravljanja vzorno disciplino.

Resolucije so bile odpremljene na merodajna mesta. Tudi javnost je bila o njih informirana potom zastopnikov dnevnega časopisja.

Uprava združenja je s tem članskim sestankom zaključila svoje dolgoletne napore za odpravo davščine na potrošnjo in za znižanje hotelske davščine in upa zaradi dane obljube občinskega svetnika g. Bahovca, da ne bo potrebno ponovnega konzultiranja članstva in

6 dnevni kletarski tečaj

Zvezna uprava priredi za svoje članstvo tudi letos od 6. do 11. marca na Banovini. vinarški in kletarski šoli v Maribru 6 dnevni kletarski tečaj. Zvezne uprave preskrbi tečajnikom izborna hrano in stanovanje v vzorno urejenem mariborskem hotelu. Za tečajnike znašajo stroški s prenočiščem in popolno prehrano, z vsemi ostalimi taksami, postrežbo in učnino 230 din. Tečajniki pa, ki si ne žele skupne prehrane in prenočišč plačajo pa le 75 din.

Prijave sprejemajo pristojne zadružne uprave ali pa neposredno zvezna pisarna z istočasnim nakazilom določenih stroškov in sicer najkasneje do 25. febr. 1939.

ponovitev razprav o naših težnjah, ki se morajo končno vendar enkrat rešiti.

RESOLUCIJA

Člani gostinskega združenja v Ljubljani, zbrani na članskem sestanku dne 23. januarja 1939 v kolodvorski restavraciji v Ljubljani, so soglasno sklenili, da stavijo z ozirom na razloženi proračun mestne občine ljubljanske za leto 1939 - 40, naslednje predloge:

1. Hotelska davščina, ki obremenjuje samo obrtno oddajanje sob, se mora zmanjšati vsaj na polovico, ker tako visoke dajatve Ljubljana ne prenese glede na poset predvsem poslovnih ljudi in takih, ki pridejo po uradnih poslih Ker Ljubljana ni letoviško mesto, kar dokazuje namen bivanja tujcev v našem mestu, se najmanj 95% gostov pritožuje pri hotelirju nad to visoko takso, ker jim občina za to ne nudi ničesar. Če hoče mestna občina kljub temu dobiti enako vsoto iz tega naslova, naj pritegne k obdavčenju s splošno dajatvijo vse privatne oddajalce sob, ki naj jo plačajo vsi oni, ki prihajajo v naše mesto poslovno ali kakorkoli, a ne bivajo v mestu stalno. Izvzamejo naj se samo dijaki.

2. Socialna davščina na potrošnjo naj se v celoti odpravi. Ta davščina je krivična, ker jo plačuje samo gostinstvo. S to davščino naj se obremenijo vsi pridobitniki ali pa naj se nihče ne obremeni. Če že hoče občina pridobiti iz naslova potrošnje sedanje dohodke, naj obremeni vse, kar človek kupuje, ne sme pa posebno obremenjevati samo jed in pijačo v gostilni in kavarni. Gostinstvo še samo po sebi podpira številne pomoči potrebne, ker se vsakdo najprvo zateče k gostilničarjem za pomoč v hrani.

3. Spremenijo naj se določbe pri zaračunavanju vodarine tako, da bo štel vsaj 5 hotelskih sob za 1 privatno stanovanje z najvišjo najemnino, ki predvideva po vodarini dovoljno množino vode po 500 litrov dnevno. Smatramo, da je krivično, če se zaradi dosedanje razdelitve nalaga ravno hotelom tako visoka obremenitev z vodarino.

4. Zahtevamo, da se nujno uredi kontrola jedil, ki se ponujajo javno po cenah, ki ne morejo ustrezati dejanskim stroškom in tudi ne zakonu o živilih.

5. Zato zahtevamo, da mestna občina takoj ustanovi urad, ki bi kontroliral vsa vina, ki se točijo v različnih manjših lokalih, da se prepreči prodajanje pijač, ki ne ustrezajo zakonu o vinu. Ponujanje takih psevdov in po nizki ceni ogroža vse boljše naše obrate, ki hočejo točiti samo pristna vina. To mora ukreniti mestna občina na lastno pobudo, kakor hitro po lastnih organih opazi ponujanje vin po cenah, ki ne krijejo niti nabavnih stroškov pravega vina.

6. Apeliramo na mestni svet, da prepove gos'inske obrate na velesanju in na veselilnem prostoru velesanju po 20. uri, ker nam dela taka gostinska obrt, ki gotovo ne služi ugledu mesta in naši stroki, pod zelo ugodnimi okolnostmi nepravilno konkurenco in nam jemlje goste ne samo za one dni, ko traja velesanje, temveč najmanj dvakrat po dva meseca na leto, saj se po vsakem velesanju pozna rapiden padec konsumna v naših obratih, ki prenašajo tudi najstrožjo kontrolo.

7. Apeliramo na merodajne činitelje, da ukrenejo vse porebno, da bo naša obrt zadostno zastopana tudi v občinskem svetu. Po davčni moči naše obrti nam pripada najmanj 5 mestnih svetnikov, ki bi tudi na tem mestu zadostno

zastopali interese našega stanu, poleg interesov občanov. Smatramo, da je ta naša zahteva v skladu s pravilnim tolmačenjem tozadevnih določil, po katerih naj bodo posamezni sloji enakomerno zastopani.

8. Nujno predlagamo, da se za naše obrate poceni električni tok po 8. uri zvečer, ker imajo po tej uri vse elektrarne preveč toka na razpolago. Cena toku naj se zniža vsaj na 1.50 din za kilovatno uro, saj bo tudi pri tej ceni elektrarna še dobro zaslužila. Naši lokali morajo biti v nočnem času razkošno razsvetljeni, ne moremo pa nositi tako visokih posrednih dajatev. Uporaba električnega toka se bo pri znižani ceni gotovo mnogo dvignila ter bo občina dobila skoro enake dohodke od cenejšega toka, kakor pa sedaj od izredno dragega.

9. Apeliramo na merodajne, naj ukrenejo vse potrebno, da se uredba o turističnih krajih tolmači na ta način, da morejo določila te uredbe stopiti v veljavo v onih občinah, v katerih dosega jo prenočnine na posameznega posetnika vsaj število 5, ker le pri taki frekvenci je možno kriti vse neposredne dajatve, ki jih predvideva ta uredba. Ločiti je treba predvsem prehodna mesta in mesta z obiskom poslovnih ljudi od pravih letovišč in zdravilišč.

10. Zahtevamo oporo javnosti in prosimo zastopnike tiska, da vedno in povsod pravilno tolmačijo težnje in skrb našega stanu, ker le na ta način je mogoče s sodelovanjem ustvariti mnogo dobrega za naš tujski promet, ki edino more postati za našo revno Slovenijo še plodonosna gospodarska panoga.

Člani zbrani na današnjem sestanku pooblaščamo upravo našega združenja, da predloži te naše predloge k razgrnjenemu mestnemu proračunu na merodajnih mestih in jih podpre, ako je potrebno, še z drugimi dokazi.

Svetovna in naša gospodarska konjunktura

V noveletnih pregledih svetovnih listov smo čitali veliko optimističnih napovedi o razvoju svetovnega gospodarstva, vsepovsod pa je bila izražena tudi bojazen, da bodo mednarodni politični dogodki vplivali tudi na splošno gospodarsko stanje. Vedno več denarja se troši na svetu za oboroževanje (po podatkih Zveze narodov) je šlo leta 1938. za oboroževanje okoli 845 milijard dinarjev) in vojne divjajo na več krajih sveta. Politična napetost je velika in kapitalisti so zelo oprezní pri vlaganju svojega denarja v nove posle. Vendar pa gre gospodarstvo kljub temu, pod temnimi oblaki, svojo pot konjunkturalno gor in dol, kakor smo ga bili že vajeni v manjši meri pred vojno, po vojni pa se je to avtomatično nihanje gospodarstva med krizo in dobrimi časi nadaljevalo. V splošnem je zaposlenost gospodarstva velikih držav popustila, kar vidimo v Ameriki in Angliji, dveh najvažnejših državah svetovnega gospodarstva z ogromnimi finančnimi močmi. Stalnejša pa je zaposlenost v Italiji in Nemčiji, toda ta zaposlenost je na eni strani pa v zvezi z avtarkično politiko, ki jo vodi ta dve državi.

Avtarkična politika stremi za vpostavo takega gospodarstva, ki bo lahko krilo vse domače potrebe z domačo pro-

Zvezni občni zbor

Po zaključku lanskega zveznega občnega zbora, se bo vršil v letu 1939 VI. redni zvezni občni zbor DNE 11. MAJA V LOGATCU in sicer tako rano, da bodo udeleženci imeli priliko napraviti izlete. Zvezna uprava predvideva izlete po zveznem občnem zboru v treh skupinah in sicer:

Vse skupine si ogledajo skupno, po možnosti takoj po prihodu v Postojno Postojnsko jamo, nato pa odpotuje

1. skupina po kratkem postanku v Postojni takoj preko meje nazaj v Ljubljano,

2. skupina nadaljuje po ogledu pot v Trst in se še isto noč vrne, nekako ob 24. uri v Ljubljano, dočim odpotuje

3. skupina preko Vipave, Ajdovščine v Gorico (kdor bo želel, bo lahko prenočil na Sv. Gori), ogled grobnice na Oslaviji, obisk vojaškega pokopališča v Redipulji, ob Doberdolu v Trzlič (Monfalcone) ob jadranski cesti na Miramar (ogled parka), nato v Trst. Ogled akvarija, vožnja z motornim čolnom po pristanišču, ogled tržnice in mesta, nakar se udeleženci vrnejo iz tega izleta šele drugi dan ponoči ob ca. 24. uri v Ljubljano tako, da imajo člani in članice iz mariborske oblasti priključek na osebni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 1. uri ponoči.

Zaradi kolektivnega potnega lista se morajo udeleženci teh izletov prijaviti najkasneje do 1. APRILA t. l. z navedbo s katero skupino želi izletnik potovati. PRIJAVE SE POŠILJAJO NA ZVEZNO PISARNO LE PREKO PRISTOJNEGA ZDRUŽENJA. S prijavami ne odlašajte na zadnji dan ter omogočite upravi, da skrbno pripravi izlete.

izvodnjo. To se nanaša na prehrano prebivalstva in preskrbo z vsemi ostalimi življenjskimi potrebščinami. Narava je tej politiki sicer postavila meje, saj ni mogoče n. pr. gojiti v Nemčiji kave ali bombaža, zato se ti dve državi trudita, da si pridobita kolonije, pri čemer je Italija na boljšem kot Nemčija, ker si je z mečem osvojila še proste predele v Afriki, Nemčija pa zahteva kolonije nazaj od dveh močnih držav na zapadu. Toda tudi naravne zapreke premostuje moderni čas. Moderna tehnika je izredno napredovala in vedno več važnih predmetov, ki nam jih je doslej dajala samo narava, dobivamo iz drugih snovi na kemični način. Namesto naravnega bencina imamo vedno več umetnega bencina iz premoga, namesto naravne svile imamo umetno svilo iz celuloze in še nebroj drugih snovi za tekstilno industrijo se proizvaja umetnim potom. V tem prednjačita obe avtarkični državi, ki hočeta doseči popolnoma samozadovoljivo gospodarstvo, ki naj jim omogoča domačo prehrano in preskrbo v vsakem primeru...

Niso pa bili samo cilji te avtarkične politike merodajni, da je prišlo do nje. Velik del vzrokov je iskati v dejstvu, da se ti dve državi borita tudi z velikimi deviznimi težkočami. Surovine so v rokah bogatih držav s kolonijami in te države zahtevajo plačilo v zlatu ali pa v devizah, za katere se lahko dobi zlato. To so funti in dolarji. Teh pa Nemčija in Italija nimata toliko, da bi lahko plačali ves potrebni uvoz surovin, čeprav mnogo izvažata proti plačilu v devizah. Zaradi tega se skušata obe državi odtegniti potrebam plačila v devizah na ta način, da sami skušate producirati čim več surovin.

V tej situaciji se je znašla tudi naša država, ki je sama bogata na surovinah in je zlasti glede prehrane v zelo dobrem položaju. Na eni strani je šel največji del našega izvoza v ti dve državi, ki nam lahko uvoz plačata samo z izvozom svojega blaga. Toda mi imamo tudi druga plačila v inozemstvu, katerim se nočemo izogniti. To so obresti naših državnih dolgoy. Te moramo plačati v devizah, ker smo dolžni največ Franciji, Angliji, Ameriki itd. Zato moramo tudi gledati, da svoj izvoz usmerimo v one države, odkoder lahko dobimo devize. To nam je zadalo precej skrbi in nam je povzročilo tudi znatne pretresljaje v deviznem gospodarstvu. Ker n. pr. Nemčija ne more plačati

uvoza z devizami, si pomaga na ta način, da ga plačuje v kliringu. Ker pa tudi na ta način ne bi dobila v svobodni tekmi dovolj blaga, saj bo vsaka država raje vzela devize, za katere vedno lahko kaj kupi, je prišla na zamisel, da je — iz čisto računskih razlogov — dovolila višje cene za uvožene proizvode iz vzhodnih držav. Tako je povzročila nemška politika, da so šle cene v državah, ki veliko izvažajo v Nemčijo, navzgor, čeprav so n. pr. med tem cene na svetovnih trgih padle. S tem je priklenila Nemčija male države nase, ker ne morejo več v toliki meri na ostale svetovne trge. Male države pa zopet ne morejo voditi čisto enostranske gospodarske politike ter se ne morejo vezati samo z ono državo in trgovinskim pogledu, ker vedo kaj pomeni taka odvisnost v svojih posledicah na gospodarskem, političnem in tudi kulturnem polju. Tako so male države v slabem položaju, ker imajo opraviti z dvema partnerjema — dvema skupinama držav, s katerima je treba z vsakim posebej voditi posebno trgovinsko politiko. Tudi naša država je zaradi tega morala prebroditi marsikatero težkočo, ki je bila zadnje čase vidna, posebno na deviznem polju. Zato tudi toliko novih deviznih odredb in naredb ter izprememb in dopolnil teh naredb, da se kmalu v njih ne bo mogoče več spoznati. Vendar se v zadnjem času že kažejo dobre posledice teh odredb, ker se naš devizni položaj izboljšuje in tudi cene tujih vrednot ne rastejo več tako hitro kot prej: narobe, zadnje dni celo padajo.

Vse to ima neugodne posledice za razvoj vsega našega gospodarstva, ker se vnaša v gospodarsko poslovanje in kalkulacijo nestalnost, ki je največja ovira ugodnemu razvoju in napredku gospodarstva. Zaposlenost našega gospodarstva je še dobra, vendar gledamo s skrbjo naprej. Predvsem se nam obeta nova pšenična kriza. Ta bi bila pri nas kaj lahko rešljiva na ta način, če bi izvažali vso pšenico v Nemčijo in Italijo. Toda pšenica je naš najvažnejši izvozni predmet in pri njem držimo cene visoko, tako da so nad cenami svetovnega trga. Le na ta način moremo izvažati pšenico, ker so cene doma pri nas visoke in pravzaprav plača izvozne premije naš konzum. Če bo prišla nova pšenična kriza, katero nam obetajo svetovni trgi, potem se bo tudi gospodarski položaj velikega dela naše države poslabšal, kar bo imelo neugodne posledice tudi za Slovenijo, ki je industrijska pokrajina, ki izvažata mnogo ravno v te kraje.

Na denarnem trgu se kaže izboljšanje. Po septembrski krizi vloge zopet dotekajo v denarne zavode in njih likvidnost se je znatno izboljšala. To vidimo tudi v tem, da zaščiteni zavodi izplačujejo vedno več svojih vlog. Tako je n. pr. Zadržna gospodarska banka dala na razpolago svojim vlagateljem vse stare vloge do 25.000 din, Ljubljanska kreditna banka pa do 15.000 din, za višje vloge pa gotov odstotek. To velja od 1. februarja 1939 dalje. Podobno vidimo tudi pri zagrebških bankah, ki imajo podružnice v Ljubljani, odn. v Sloveniji. Bog daj, da bi se normalizacija poslovanja naših denarnih zavodov uspešno nadaljevala!

Vsi pojavi v svetovnem gospodarstvu imajo svoj odraz tudi v gospodarstvu naše države, zato se mora vsak gospodarski človek zanimati ne samo za razvoj gospodarstva v lastni državi, ampak tudi po vsem svetu. Tu je posebno merodajna konjunktura v severoameriških Zedinjenih državah. V prejšnjih letih smo videli, kako je imela svetovna gospodarska kriza skoro vedno svoje izhodišče v tej državi. Pa tudi izboljšanje svetovnega gospodarstva je prihajalo navadno od tod. Konjunktura v severoameriških Zedinjenih državah je v sredi lanskega leta izredno popustila, tako da je bilo pričakovati nove svetovne gospodarske krize. Toda poslabšanje se je zadnje mesece leta 1938. nekoliko ustavilo in ne gre več tako hitro naprej. To je imelo za posledico, da je nazadovanje konjunktura tudi v drugih državah postalo počasnejše in da ne kaže več barometer gospodarskega življenja na hudo krizo, ampak na počasno popuščanje gospodarske delavnosti. Tudi pri nas se v nekaterih industrijskih panogah, ki so si komaj nekoliko opomogle od krize, opaža popuščanje

PREDSEDNIK DRŽAVNE ZVEZE PRI BIVSEM PREDSEDNIKU KR. VLADE

G. Vladan Bogdanović predsednik Državne zveze gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije, ki zavzema v javnem življenju jako vidno mesto, je bil dne 26. januarja 1939 sprejet od bivšega predsednika kr. vlade g. dr. Milana Stojadinovića, da mu ponovi naše že v oktobru lanskega leta iznešene težnje.

Ob tej priliki je g. Bogdanović posejtil z nekaterimi odposlanci še gg. trgovinskega, finančnega, prosvetnega, poštne ministra in ministra pravde.

To prinašamo vsled tega, da članstvo razvidi delo organizacije.

Prijateljem dobre vinske kapljice!

Ako ljubite dobro kapljico in želite imeti nemoten užitek, pridajte vinu približno tretjino Rogaške slatine »Tempel«. Okus bo popolnejši in — — —

Rogaška slatina ima še to prijetno lastnost, da prepreči neprijetne posledice kakor glavobol, zgago, želodčno kislino itd.

Vzemite torej k vinu v e d n o Rogaško slatino »TEMPEL«!

Rogaška Slatina

Poučni izlet

Po nalogu Zemaljskega saveza gostiteljskih združenj kraljevine Jugoslavije organizira naša zveza za gostilničarstvo kraljevine Jugoslavije poučen izlet v Italijo. Zveza je sestavila 2 potna načrta. V slučaju, da imata oba načrta zadostno število prijavljenjcev, se bo sta oba izvršila.

Poučno potovanje je namenjeno spomladi v Italijo.

Potni načrt I.

15. aprila: Odhod iz Ljubljane ob 10. dop. z brzovlakom preko Postojne v Trst. Prihod v Trst ob 13.46. Obed v restavraciji. Odhod iz Trsta ob 16.45. Prihod v Benetke ob 19.40. Prevoz v prenočišče, večerja in prenočišče.

16. aprila: Dopoldan ogled mesta peš z vodnikom, predvsem trga in bazilike sv. Marka, palače Dožev in Prigioni. Popoldan izlet z motornim čolnom v Burano, Murano (ogled tovarne, ki izdeluje beneško steklo) in na otok Torcello (katedrala). Zajtrk, kosilo, večerja, prenočišče.

17. aprila: Zajtrk. Prevoz na železniško postajo. Odhod iz Benetk ob 9.10, prihod v Bologno ob 11.50. Prevoz v hotele. Kosilo. Ogled mesta z avtobusi pod vodstvom vodnikov. Večerja, prenočišče.

18. aprila: Zajtrk. Prevoz na postajo. Odhod iz Bologne ob 10.30. Prihod v Firenzo ob 11.48. Kosilo. Ogled mesta in znamenitosti z avtobusi pod vodstvom vodnika. Večerja, prenočišče.

zaposlenosti, vendar ne v velikem obsegu. Računati pa moramo vsekakor vedno, da se lahko razmere še bolj poslabšajo, tako da je treba voditi zelo previdno gospodarsko politiko. V krizi smo se veliko naučili in po človeških izkuštvih homo mogoče vendarle ta spoznanja za časa krize dobro porabili tudi sedaj.

19. aprila: Zajtrk. Nadaljevanje ogleda mesta in znamenitosti. Kosilo, prevoz na postajo. Odhod iz Firenze ob 15.50. Prihod v Rim ob 20.13. Prevoz v hotele, večerja, prenočišče.

20. aprila: Zajtrk. Dopoldan ogled mesta z avtobusi pod vodstvom vodnika, n. pr. trg Colonna, Tempel Neptunea, Panteon, Forum Romanum. Popoldan: Ogled palače Farnes, Ponte Sisto, Via della Conciliazione, cerkev sv. Petra, razgled po mestu iz griča Gianicolo, Isola Tiberina, Largo Argentina, palača Venezia, spomenik V. E. II., Via dell'Impero, Forum Imperiali, Quirinale in vodometi Treve itd. Večerja.

21. aprila: Zajtrk. Prevoz udeležencev z avtobusi do Vatikana pod vodstvom vodnika, ogled znamenite knjižnice krščanskega muzeja, sobane Borgia, stanovanje Rafaela, kapele Beato Angelico, Aulo della Immacolata Concezione, galerije moderne umetnosti, Sikstinske kapele, galerije zemljepisov, galerije tapetov, kipov Apolona in Laocoonta, Pinocoteca itd. Kosilo, večerja, prenočišče.

22. aprila: Zajtrk. Dopoldan ogled mesta z avtobusi pod vodstvom vodnika, n. pr. trg del Popolo, justično palačo, Ponte Littorio, Forum Mussolini, razne galerije, cerkve, univerzitetno mesto, hotele itd.

Popoldan ogled mesta z avtobusom pod vodstvom vodnika. Obisk znamenitih cerkva S. Maria Maggiore, katombe S. Sebastiana, grobišče Romula, Via Appia. Večerja, prenočišče.

23. aprila: Zajtrk. Prevoz na železniško postajo. Odhod ob 7.25. Prihod v Neapelj ob 10.18. Prevoz prtljage in udeležencev v hotele. Kosilo. Ogled mesta z avtobusi pod vodstvom vodnika, n. pr. kraljeve palače, znamenite cerkve, Akvari itd. Večerja, prenočišče.

24. aprila: Zajtrk. Izlet s parobrodom na otok Capri, ogled znamenite modre jame (Grotta Azzurra) itd. Kosilo na Capri. Večerja in prenočišče v Neaplju.

25. aprila: Zajtrk. Izlet z avtobusi pod vodstvom vodnika do znamenitih rimskih izkopanin v Pompejih, z avtobusi k ognjeniku Vezuviu. Kosilo v Pompejih. Večerja v Neaplju. Prevoz prtljage in udeležencev v pristanišče. Ukrcaje na parobrod za Palermo (otok Sicilija). Odhod ob 22.30. Prenoišče na parobrodu.

26. aprila: Zajtrk na parobrodu. Prihod v Palermo ob 9.25. Izkrcaje Prevoz v hotele. Ogled mesta z avtobusi in vodniki. Kosilo. Popoldan izlet pod vodstvom vodnika z avtobusi na goro Pellegrino in Montello (veliko morskopolishe Palermo).

27. aprila: Prost dan. Zajtrk, kosilo, večerja. Nato ukrcaje na eno izmed največjih italijanskih prekoceanskih motornih ladij »Saturnia«. Odhod iz Palerme ob 21. uri.

28. aprila: Prihod v Neapelj ob 7. uri. Odhod ob 14.

29. aprila: Prihod v Patras (Grčija) ob 14., kratek ogled pristanišča. Odhod ob 18.

30. aprila: Prihod ob 12. v Dubrovnik. Ogled mesta. Odhod ob 17.

1. maja: Prihod ob 9. v Trst. Izkrcaje. Kosilo v restavraciji. Prevoz udeležencev na železniško postajo, odhod iz Trsta ob 15.20. Prihod v Postojno ob 17. in v Ljubljano ob 19.05. Na ta vlak imajo priključek udeleženci na beograjski brzovlak in na vse strani dravske banovine.

Stroški: Vožnja z brzovlakom od in do jugoslovenske meje, z ladjo, avtobusi, izleti, prenočišča in prehrana, postrežba prenos prtljage, prevoz iz postaj v hotele in na postajo, turistične takse.

I. Vožnja z brzovlakom I. razreda in I. razreda na ladji, prenočevanje in prehrana v prvorazrednih hotelih (kategorije A) 6000 din.

II. Vožnja z brzovlakom II. razreda in II. razreda na ladji, prenočišče in prehrana kategorije B 4950 din.

III. Vožnja z brzovlakom II. razreda, II. razreda na ladji, prenočišče in prehrana v kategoriji C 4600 din.

Naznačena cena je izračunana na podlagi turističnega tečaja lire 2.35 din. Pri vseh ogledih krajev in znamenitosti so na razpolago izprašani vodniki pristojnih italijanskih turističnih pisarn.

Program se lahko izvede samo pri

udeležbi najmanj 25 oseb, dočim mora biti za poedine kategorije najmanj 10 udeležencev. N. pr. pri 25 udeležencih mora biti 10 oseb kategorije I. in 15 kategorije II. ali narobe. Naravno, da je slična razdelitev mogoča med vse kategorije III., II. ali I.

Potni načrt II.

15. aprila: Odhod iz Ljubljane ob 10. z brzovlakom. Prihod v Trst ob 13.46. Prtljaga se shrani v shrambo. Kosilo v restavraciji. Odhod iz Trsta ob 16.45. Prihod v Benetke ob 19.14. Prevoz v hotele, večerja in prenočišče.
16. aprila: Zajutrak. Dopoldan ogled mesta peš pod vodstvom vodnika, n. pr. trga in bazilike sv. Marka, Dožev palačo itd. Popoldan kot v načrtu I.
17. aprila: Zajutrak. Prevoz na kolodvor. Odhod iz Benetk ob 8.51. Kosilo v vagonu - restorvanu. Prihod v Milano ob 13.22. Odhod iz Milana ob 15.07. Prihod v Genovo ob 17.52. Prihod v morsko kopališče italijanske reviere Rapallo ob 19.54. Prevoz v hotele, večerja, prenočišče.
18. aprila: Ogled hotelov, turističnih naprav, prost dan.
19. aprila: Zajutrak. Prost popoldan. Kosilo. Odhod iz Rapalla ob 15.52. Večerja v vagonu - restorvanu. Prihod v Rim ob 23.20. Prevoz v hotele. Prenoišče.
20. aprila: Glej načrt I. Prvi dan v Rimu.
21. aprila: Glej načrt I. za drugi dan bivanja v Rimu.
22. aprila: Glej načrt I. dopoldan 3. dne bivanja v Rimu. Popoldan prost. Prevoz na postajo. Odhod iz Rima ob 21.30. Prihod v Neapelj ob 0.20 ponoči. Prevoz v hotele. Dopoldan po načrtu I. Popoldan izlet z avtobusi pod vodstvom vodnika v Pompeje.
23. aprila: Izlet s parobrodom na otok Capri, glej načrt I.
24. aprila: Prevoz na postajo. Odhod iz Neaplja ob 6.55, prihod v Rim ob 9.40. Odhod iz Rima ob 10.05. Kosilo v vagonu - restorvanu. Prihod v Firenzo ob 14.25. Prevoz v hotele. Ogled mesta in znamenitosti pod vodstvom vodnika. Večerja in prenočišče.
25. aprila: Ogled mesta in znamenitosti. Glej načrt I. za 19. april. Prevoz na postajo. Odhod iz Firenze ob 16.33. Večerja v vagonu - restorvanu, prihod v Trst ob 23. Prihod v Ljubljano ob 14.13, tako da imajo udeleženci zvezo z beograjskim brzovlakom ter na vse strani dravske banovine. Zvezna pisarna sprejema prijave najkasneje do 15. marca, ker moramo imeti dovolj časa, da se organizira izlet v redu Državna zveza bo zaprosila za polovično vožnjo po jugoslovenskih železnicah od kraja stalnega bivališča pa do jugoslov. meje in nazaj.

Leteča kontrola

Po uvedbi pravilnika o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje, je kr. banska uprava odredila dva kontrolna organa in jima dala na razpolago avtomobil, da bi tem lažje, hitreje in uspešneje uničila toliko razpredeno tihotapstvo z alkoholnimi pijačami. Ta dva organa se imenujeta torej »leteča kontrola«, ki se je z vso silo vrgla na kontrolo gostilniških klet, kjer je kontrola naravno najlažja. Tako opažamo, da z vso in včasih še s preveliko vneto preiskuje gostilniške kleti, stanovanjske prostore in prebrskava razna skrivališča, za kar moramo dati kontroli, ki želi najti v vsaki točilni kleti neprijavljeno vino in žganje, zaradi njene temeljitosti in vestnosti, najboljše izpričevalo.

Izgovori pri njej kaj malo veljajo in se tehtni in prepričevalni, in tudi od pristojnih finančnih organov potrjeni razlogi na kratko ovrežjo. Toda kaj briga to letečo kontrolo, saj vendar ni poklicana voditi preiskave, glavno ji je zapisnik, potem pa se naj gostilničar, ki je slučajno ali nevede kršil trošarinski predpis zagovarja kakor ve in zna in kupuje kolke, da končno z velikimi materialnimi žrtvami ovreže po nepotrebnem naprten sum »leteče kontrole«, ki se ji tako hitro mudi dalje, po drugih žrtvah.

V začetku smo mislili, da hoče leteča kontrola zaenkrat vzeti na piko gostil-

ničarje, kasneje pa one tihotapce, ki toliko škodujejo naši obrti. Toda zmotili smo se. Glavno delo in za njo osebno najbrž precej »uspešno« delo, vidi le v točilni kleti, za vse drugo se ne briga. Mi, ki nimamo toliko izkušenj v pogledu pobiranja tihotapstva, opažamo n. pr. v vlakih cele karavane z vso mogočo prtljago, ki je maskirana recimo v obliki zaboja za sladkor, v obliki kante za olje, kovčega itd., in v kateri se nahaja ono, kar leteča kontrola z budnimi očmi išče podnevi in zvečer po naših prostorih. Kaj bi še iznajdljivo oko leteče kontrole ugotovilo, ko že naša nevedša očesa toliko odkrijejo? Če bi leteča kontrola n. pr. tu in tam v tednu dala avtomobil v garažo in se peljala po železnici, recimo do Zidanega mosta in nazaj do Zagorja, bi lahko namah zalotila karavane, ki izstopajo v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, kjer pa ni nobenega finančnega organa na spregled. Tem organom, ki imajo toliko opravka z izterjavami davkov ne zamerimo, pač pa zamerimo »leteči kontroli«, ki dopušča, da se v premogokopne revirje utihotaplja kljub njeni pazljivosti, kar na hl vina in žganja. Koliko izgubi banska uprava in občina na trošarini menda ne bi bilo težko ugotoviti, če bi leteča kontrola vrgla svoje poglede od že očiščenih gostil. prostorov nekoliko tudi na tihotapstvo po privatnih osebah. Da pa ne bi letečo kontrolo vseeno preveč utrudili z železniško vožnjo, ki ni prijetna posebno za onega, ki se dosti vozi, ji priporočamo, da napravi tu in tam sprehode, recimo za kurilnico na glavnem kolodvoru v Ljubljani, kjer bo po prihodu vlaka iz Dolenjskega kaj kmalu zalotila sumljive postavke, ki s teškimi kovčki in zaboji in po tihotapsko maskirani hite pred svetlobo. Mogoče bi se tu in tam potrudila celo v Devico Marijo v Polju in sicer do železniške postaje, pa ne na peron, temveč na drugo stran, kjer se tihotapec izognejo vasi, ter jo brišejo po tihem proti Zeleni jami, da ofrtažijo tudi mestne trošarince. Ker zna pa zrak, ki se nahaja v gostilniških kletih sčasoma škodovati leteči kontroli na zdravju, bi ji priporočali, da vzame nahrbtnik na ramo pa jo mahne na bližnje, prav prijazne hribe, ki obkrožajo industrijske revirje. Tu šele bi leteča kontrola našla pravo polje svojega udejstvovanja. Koliko bi bilo kazni, za katerimi hrepeni banovinska blagajna, koliko bi se opomogla tudi blagajna podpornega fonda in koliko bi se poznalo pri nagradah, ki jih leteča kontrola pri tem koristnem delu, ki skrbi za gostilničarsko poštenost, dobiva. Vsaka kmečka hiša se havi s točenjem žganja, ki ga skuha čez teden, da lahko priredi veselico v nedeljo. Sedaj, ko je skopnel sneg in se kažejo že spomladanske cvetlice, bi bil prav mičen izlet za letečo kontrolo v vinorodne kraje. Teh je precej, zato bi bilo zbrati zaenkrat le glavne, n. pr. okrog Ljutomera, Ormoža, Ptuja, Novoga mesta, Brežic itd. Tu bi bilo še mnogo neizoranega polja za letečo kontrolo. Vsak vinogradnik je točilec in se prav nič ne zmeni za letečo kontrolo, temveč dela po svoje. Polja za udejstvovanje ima leteča kontrola torej dovolj, zato naj pokaže svoje sposobnosti tam, kjer ni gostilniškega znamenja, in ji bodo gostilničarji celo jako hvaležni odnosno bodo njen obstoj smatrali za upravičen.

RAZSODNIKI GOSTINSKE STROKE V RAZSODIŠČU ZBORNICE TOI V LJUBLJANI

Zbornica TOI v Ljubljani je imenovala za razsodnike v svojem razsodišču sledeče pripadnike gostinskega obrta: gg. Berlić Josip, Ptuj, Černe Jernej iz Ljubljane, Čoh Stjepan, Rogaška Slatina, Detela Ivo, Dob, Dolničar Maks, Ljubljana, Kac Franc, Zg. Bistrica, Koritnik Anton, Ljubljana, Krulej Ernst, Sevnica, Kuntarič Ivan, Kostanjevica, Lebič Ignac, Celje, Majcen Ciril, Ljubljana, Olip Pavel, Lesce, Peterlin Miro, Kranj, Serec Josip, Maribor, Škrlj Ivan, Logatec, Šribar Vojko, Litija, Windischer Josip, Novo mesto, Wregg Rihard, Ljutomer in Vukan Ludvik, Dol. Lendava.

DAVČNE PRIJAVE

Za vlaganje davčnih prijav poteče redni rok z 14. februarjem, dočim se raztegne ta rok do 1. marca izjemoma le onim davčnim zavezancem, ki s tehtnim razlogom opravičijo svojo zamujo.

Kar pa se tiče splošnih predpisov ali nasvetov za vlaganje davčnih navodil pripominjamo, da jih namenoma ne objavljamo, ker hočemo, da se davčne prijave sestavljajo izključno le v zadružnih pisarnah. Kdor ne posluša tega, že tolikokrat povdarjenega nasveta, naj si sam pripiše škodo, ki mora nastati.

POZOR KOLODVORSKI

RESTAVRATERJI!

Zvezna uprava je prejela od Direkcije državnih železnic zadostno število cenikov, ki jih morajo restavraterji in in buffetarji vlagati v določenih rokih v potrditev.

Naročajte pri združenjih brošuro »VINSKE BOLEZNI IN NAPAKE«, ki jo je spisal kletarski nadzornik, ban. svetnik g. inž. Ivo Zupanič.

IZLET V POSTOJSKO JAMO PO ZVEZNEM OBČNEM ZBORU

Zveza je ravnokar prejela obvestilo od ravnateljstva Postojnske jame, da bo jama za naše udeležence izjemoma odprta že ob 12.30 uri in bo trajal ogled do 14.15 ure. Ravnateljstvo je znižalo tudi vstopnino za obisk stare in nove (rajske) jame s podzemsko železnico, ki znaša sicer 30 lir, na 10 lir za osebo.

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ODREDBE O PRISTOJBINAH ZBORNICE TOI V LJUBLJANI

Kr. banska uprava je odobrila sledeče spremembe in dopolnitve pristojbenika Zbornice TOI v Ljubljani:

a) I. V oddelku I. se toč. 6. spremeni in glasi: obrti, za katere je potrebna dovolitev in sicer:

a) hoteli 600 din, b) kavarne 600 din, c) avtomati 600 din, d) restavracije 400 din, e) ostali gostinski obrti 300 din, f) bančni, menjalski in zavarovalni posli 1000 din, g) tiskarski, litografski in ksilografski obrti v kolikor nimajo industrijskega značaja 300 din, h) pogrebni zavodi 500 din, h) obrti navedene v § 60. zak. o obrtih:

1) pod št. 1—4, 6, 8—21, 23, 26, 29, 30 in 31 250 din, 2) pod št. 25 in 27 izvemški izvoščke in nosače 350 din, 3) ostali v tem paragrafu navedeni obrti 100 din.

Taksa od a) do d) se poviša za nadaljnjih 100 din, za potrdila gostinskih obratov v krajih oz. mestih:

Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Bled, Jesenice, Jezersko, Rog. Slatina, Rimske toplice, Laško, Slatina Radenci, Kranjska gora, Rateče, Bohinjsko jezero, Radovljica, Kamnik in Dobrna. Taksa se pobira posebej za vsak prijavljeni obrat, ki je zgoraj naveden.

NOVA TARIFA ZA POBIRANJE ŽIGOVINE IN OSTALIH PRISTOJBIN

Finančno ministrstvo je z odločbo, št. 5711 z veljavnostjo od 1. januarja 1939 določilo sledečo tarifo za pobiranje žigovine:

a) s posodami za merjenje: do 2 litrov 10 din, čez 2 do 5 litrov 30 din, čez 5 do 50 litrov 60 din, čez 50 do 150 litrov 100 din, čez 150 litrov 150 din.

Sodi: do 100 litrov prostornine ne glede na to ali je sod navaden ali pa za pivo, se pobira po 3 din, za vsakih nadaljnjih 100 litrov po 3 din, ostanek manjši od 100 litrov se računa za polnih 100 litrov.

DELO BANOVINSKEGA TURISTIČNEGA SVETA

Poslovni odbor banovinskega turističnega sveta je imel dne 21. t. m. svojo 10. sejo. Na dnevnem redu so bile razprave o načrtu dela pri pospeševanju turizma s posebnim ozirom na stanje in potrebe turističnih krajev na področju bivše ljubljanske oblasti, o aktualnih nalogah pri pospeševanju živalskega sporta glede na interese turizma ter o

dnevnem redu plenarnega zasedanja banovinskega turističnega sveta, ki se je vršilo dne 6. februarja t. l. v Ljubljani. Poleg tega je poslovni odbor obravnaval: vprašanje udeležbe dravske banovine na svetovni razstavi v New Yorku in je v zvezi s tem poudaril potrebo, da se obisk te razstave propagira med izseljenci; vprašanje ustanovitve osrednjega arhiva za slikovni material; vprašanje odstranitve ovir (potne listine, vizumi itd.), ki bi mogle škodovati poletni turistični sezoni 1939; priprave za FIS-ino prireditve leta 1941 ali 1942 itd. Skoraj o vsem tem so bile dane kr. banski upravi koristne pobude. O delu važnejše in aktualnejše tvarine (ukrepi za zagotovitev ugodne sezone, odprava prometnih nedostatkov, ureditev cest, raztegnitev veljavnosti nedeljskih povratnih kart na praznike, revizija § 11. želez. tarife v korist tuzemskih turistov) bo imel priliko spregovoriti še zbor banovinskega turističnega sveta.

Za obupati!

Na naše neštete prošnje in predstavke, katere smo iznašali ali ustmeno ali pismeno banski upravi, se nam je vedno odgovarjalo, da sreska načelstva ne kaznujejo godb in plesov, ki so nastali slučajno po družbi, ki se je naenkrat znašla v gostilni. V tem smislu nam je banska uprava odgovorila tudi s svojo rešitvijo VIII. No. 3865-3 z dne 2. avgusta 1938, ko je pristavila na našo predstavko sledeče: »Pripominja pa se, da se tudi sedaj imetnik gostinskega obrata kaznuje le, če je priredil godbo ali ples, bodisi da je zabavo prav formalno razglasil, bodisi da se je zabava vsled njegovega privoljenja razvila in vršila v znatnem obsegu, ali je celo on najel godca ali pripravil prostor za zabavo.«

Človek bi mislil, da bodo sreska načelstva tudi po tem postopala, toda smo se hudo zmotili. Nihče ne vpraša gostilničarja, zakaj in kako je nastala godba, temveč se ga enostavno kaznuje, ne da bi se vsaj malo vzel v poštev njegov zagovor in pretehtalo ali je resničen ali ne. Diktira se kazni, kajti za upravnega uradnika je končno vseeno, če mali obrtnik plača kazni ali ne, glavno je, da se izkaže, da je toliko in toliko kazni, kar mu služi v izpričevalo, da je dober uradnik, ki drži strogo red in mir na svojem področju. Menda še ni noben sreski načelnik pomislil, kako težko je zbrati za tak slučajni in nehote izvršni prestopok kar 400 din globe, torej vsoto, ki jo podeželski gostilničar morda v 14 dneh, po nekod pa niti v enem mesecu ne zbere. Malemu človeku, in k takemu prištevamo k naši slovenski gospodarski beračiji tudi ono osebo, ki ima čeprav 100.000 din premoženja. V kako drugačnih prilikah dela po večini tuji velekapital, za katerega se nihče ne zmeni in na katerega se spomni k večjemu tu in tam inšpekcija dela, da pregleda vsako leto enkrat zaščitne naprave v tovarni. To pa je tudi vse, kar ima velekapital opravka z upravnno oblastjo. Za davkarijo se dosti ne zmeni, ker ima frizirane knjige, ki govore o sami izgubi.

gostilniški svet, ki je imel dne 21. t. m. svojo 10. sejo. Na dnevnem redu so bile razprave o načrtu dela pri pospeševanju turizma s posebnim ozirom na stanje in potrebe turističnih krajev na področju bivše ljubljanske oblasti, o aktualnih nalogah pri pospeševanju živalskega sporta glede na interese turizma ter o

Nesrečna godba in ples, ki je tolikokrat vzrok takih kazni, povzroča v našem človeku naravnost obup, ker se jih

ne moreš izogniti. Tudi pri najboljši volji je nemogoče izbeči kazni, ker ni sredstev, ki bi preprečile godbo, če gost sam noče. Če je slučajno družinska proslava godu, pri kateri so navzoči le družinski člani, se kaznuje gostilničar ravno tako z globo, kakor če bi bila zabava razbodbana po vasi. Tu se ne dela nikake razlike.

Obstoječe stanje je torej za našega gostilničarja naravnost neznosno, ker je v vsakem slučaju kaznovan, ne da bi se poskušalo ugotoviti, če je morda povzročil godbo vendarle slučaj, za katerega gostilničar ne more odgovarjati. Na banski upravi se nam je reklo, da se ne more dati splošnega pardona za take slučaje, ker bi se zabave preveč razpasle po deželi, pač pa je na sreskih načelnikih ležee, v kolikor oni presodijo, če je bila prava zabava ali ne in v koliko jo je gostilničar zakrivil.

Ker postopajo sreski načelniki

po neki okrožnici, kr. banske uprave, bi bilo tedaj na mestu, da se izda k tej okrožnici, ki je prizadela že toliko gorja, dodatno okrožnico, ki naj pojasni tako, kakor se nam stalno zatruje od merodajnih uradnikov in celo od samega g. bana. To zadevo pa je treba vsekakor razčistiti, ker je nemogoče plačevati kazni za prestopke, ki so jih drugi izvršili.

Pobiranje občinske trošarine

Okrožnica kr. banske uprave, s katero je odredila takojšnje plačevanje občinske trošarine od vina, ki se ga vklebi, je opravičeno razburila naše članstvo. Zvezna uprava je takoj podvzela potrebne korake in je na pristojnem mestu opozorila merodajne činitelje, da je nemogoče plačati banovinsko in občinsko trošarino na vino in žganje naenkrat, ker imajo gostilničarji komaj toliko sredstev, da si nabavijo od vinogradnika potrebno vinsko zalogo. Banska uprava nam je raztolmačila, da ni imela nikakega namena otežkoti gostilniškega poslovanja oziroma večje nabave vina, pač pa je hotela preprečiti stalne pritožbe finančnih organov in županstev, ker so gostilničarji enostavno nastavljali sode, ne da bi istočasno plačali odpadajočo trošarino, kakor je to bilo odredeno po prejšnjih predpisih za pobiranje obč. trošarine. Vsled kršenja teh predpisov so se izrekale občutne kazni zaradi tihotapstva, čemur pa je bilo treba napraviti konec, makar se je pobiranje občinske trošarine prilagodilo predpisom, ki veljajo za banovinsko trošarino. Banska uprava bo v najkrajšem času izdala na našo prošnjo tozadevno okrožnico, da prepreči sleherno škano od strani občinskih uprav, ki se pogosto iz nevednosti ali nepravilnega tolmačenja banske okrožnice izvajajo nad člani, kar naravno vzbuja ostre in opravičene proteste in razburjenje.

Ker pa je potrebno, da zvedo vse občinske uprave, kakšnega naziranja je banska uprava v pogledu izvajanja njene svoječasne okrožnice od 15. decembra 1938, naj v naslednjem objavimo njeno rešitev, ki jo je izdala v nekem konkretnem slučaju na vprašanje občine v Novem mestu, in sicer:

»Kr. banska uprava dravske banovine št. II. 1578-5. Sresko načelstvo Novo mesto. Na stavljeno vprašanje tuk. okrožnice z dne 15. decembra II. št. 26.786-3, se pobira občinska trošarina na vino in žganje ob vkletenju zaradi točenja na drobno, in ne šele tedaj, ko se stavi sod na pipo. Ta odredba se ne more spremeniti.

Pač pa je bilo s tuk. okrožnico z dne 8. julija 1938, II. št. 5441-2 občinam naročeno, da naj na utemeljeno prošnjo gostilničarja, dovoljujejo plačilne olajšave, t. j. plačevanja občinske trošarine na obroke, ako je po imovinskih in pridobitnih razmerah prosilca ter po njegovem dosedanjem zadržanju v izvrševanju trošarinskih predpisov podano zadostno jamstvo, da bo trošarina zanesljivo plačana. Tozadevne prošnje se vlagajo pri občinah in morajo biti kolokovane z državnim kolkom 10 din, o njih rešitvi pa sklepa občinska uprava. Ta lahko po svobodni presoji dovoli prosilcu, ki nudi zadostno jamstvo toliko obrokov, da bo gostilničar - prosilec na istem glede plačevanja občinske trošarine

šarine kakor preje, ko je plačeval trošarino šele ob nastavitvi soda na pipo.«

Iz tega izhaja, da lahko občina dovoli toliko obrokov kolikor hoče in se ji ni pri tem na nikogar ozirati. Zato je popolnoma napačno postopanje nekega oddelka finančne kontrole, ki je zmanjšal od občinske uprave dovoljeno število obrokov. Finančni kontrolni organi niso nikako oblastvo, temveč zgolj občinski pomožni organi, ki morajo postopati brezpogojno po navodilih občinske uprave v kolikor se tičejo pobiranja občinske trošarine. Če bi finančni organi lahko spreminjali po svoji volji ukrepe občinskih uprav, potem bi bili nadzorstveno oblastvo nad občinami, kar pa, kakor je poznano, niso. Zato je treba vse take slučaje, v katerih bi finančni organi posegali v pristojnost občinskih uprav, takoj prijaviti na zvezno pisarno, ki bo potem že potrebno ukrenila na pristojnem mestu.

Pismo našega stažista iz Francije

Predno pričnem s popisom mojega potovanja v Francijo in tukajšnjega bivanja, se moram uvodoma zahvaliti zveznemu predsedniku g. Cirilu Majenu in ravnatelju g. Petelnu za vsestranski trud, ki sta ga meni in mojim tovarišem izkazala pri namestitvi v inozemstvu.

Vožnja je bila prav lepa. Teško nam je bilo nekoliko pri srcu, ko smo se na Rakeku poslovili, g. Globokar, g. Talan in jaz od domovine. Po polurnem postanku smo nadaljevali vožnjo skozi Italijo, le žal ponoči. Kljub temu pa smo si na hitrico ogledali bajno razsvetljena mesta, Trst, Benetke in Milano, dočim smo že v jutru prispeli v Torino, kjer smo morali tudi presesti na vlak, ki nas je potegnil skozi predor Mont Cenis na francosko tla. Pri preko-račenju francoske meje smo dobili popolnoma drugačne občutke, kakor pa smo jih imeli po Italiji. Zagledali smo krasne Savojske Alpe, ki so nam oznanjale prelepo in gostoljubno Francijo, prepreženo z električnimi železnicami in sivimi asfaltiranimi cestami, ki jih ob straneh obdajajo mlade platane.

Po prihodu v Aix nas je sprejel ljubezno g. Neuberth. Še isti popoldan smo si ogledali mesto, ki izgleda kakor pravi raj. Tu se zbira v poletnih mesecih najodličnejša in seveda tudi najboljša družba iz vsega sveta. Sicer malo mesto, ki šteje izven sezone komaj 15.000 prebivalcev, naraste v glavni sezoni kar na 80.000 duš. Na levi strani mesta stoji hrib »Mont Revard« z obseznimi hoteli in prekrasnim terenom za smuko. Na desni strani pa se čarobno razliva največje francosko jezero, imenovano »Lac du Bourget«.

Drugi dan po prihodu se je začel pouk, in sicer je nam predaval o hotelirstvu ter o francoskih mineralnih vodah in o kuharstvu sam direktor g. Neuberth, dočim je nas poučeval v francoskem jeziku dipl. prof. g. Tomasini. Učne ure smo imeli dopoldan in popoldan ter smo bili razdeljeni v tri skupine. V prvi sva bila dva Jugoslovana, v drugi trije Jugoslovani in trije Švedi, a v tretji pa dva Šveda.

Po nekaj tednih smo si ogledali pod vodstvom g. ravnatelja staro in zgodovinsko mesto Grenoble, kjer smo obiskali razne tvornice in tudi najstarejši hotel v katerem je prebival še Na-

V S A K

nima toliko denarja, da more potovati v kopalisce

TODA VSAKDO

bi moral dati za zdravje letno 100 do 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC

onega z rdečimi srci na etiketi iz RADENSKEGA ZDRAVILNEGA KOPALIŠČA SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

oleon I. Seveda smo si ogledali tudi znamenito tvornico vermoutha v Culazu, posebno prijazno pa smo bili sprejeti v tvornici desertnih vin »Richard« v Chamberyu, kjer so nam poklonili tudi po eno stekleničico vermoutha z etiketo trvdke.

Dne 15. decembra se je končal naš tečaj, nakar smo se razšli na vse strani na stažo. Ravno ko smo se do dobrega navadili drug na drugega in se sprijaznili z dobrimi tovariši Švedi, s katerimi smo si bili kakor pravi bratje, nas je usoda razkropila. Jaz, tovariš Anton Globokar in pa Šved Nordin Pelle delamo v istem hotelu, ki nosi naslov Saint Gervais les Bains, ležeč v visokih Savojskih Alpah, v vznožju najvišje gore v Evropi, Mont Blanca. Iz našega kraja vodi tudi gorska železnica na Mont d'Arbois, kamor se vozijo gosti smučat.

Hotel v katerem delam kot garçon du restaurant, je prvorazreden. Silno dobrošrna sta šefinja, nazvana »Patronne« Mme Roset, kakor tudi njen ljubezni soprog, ki se pa briga bolj za ekonomat.

Naj nekoliko opišem tukajšnji sistem. Ker je naš hotel sezonski, imamo večinoma goste, ki vzamejo penzion. Seveda imamo tudi goste, ki pridejo samo za pol ali za ves dan in se imenujejo »passante«. Francoski gost se prepusti popolnoma v oskrbo natakara, kateri ga služi in skrbi za njega kot bolničarja za svojoje bolnika. Gostu ni treba za ničesar skrbeti, to mu preskrbi vse natakar, ker je naša dolžnost gosta takoj spoznati s čim se mu najbolj postreže in kakšne želje ima. Tukajšnji gosti so pravi sladkosnedneži ter jih imenujemo »gourmande«. Ko pridejo od popoldanskega smučanja večerjajo, po dinarju pa se navadno zadržijo v salonu za godbo, kjer uživajo ob godbi poznanege orkestra. Jako so prijazni z nami, ker vedo, da jim je natakar najboljši prijatelj in da se nahajajo v njegovem varstvu. Tako obnašanje pa je razumljivo, saj so v teh krajih morda prvi in popolnoma tuji, zato se zaupljivo obračajo po razne nasvete in informacije na natakarje, ki jim lahko marsikaj svetujejo, da si preženejo dolg čas. V splošnem pa je natakar tukaj vse bolj upoštevan kot pa pri nas, kajti po tukajšnjem naziranju je natakar enakovreden gostu. Kot jedilni list obstoja tukaj samo menu, ki pa je jako bogato sestavljen. Prebivalci so z nami Jugoslovani zelo prijazni, tako da nam je v Franciji jako prijetno.

Vsem, ki se uče našega obrta svetujem, da si nekoliko ogledajo tujino in se naj z zaupanjem obrnejo na našega ravnatelja pri zvezi, ki stalno išče stikov s tujino, samo da bi spravil čim več slovenskih fantov v inozemske obrate, kajti le na ta način se bo naše hotelirstvo v Sloveniji pravilno in hitro razvilo.

Rudolf Kirn.

Ceneni krediti

Da se omogoči našemu podeželskemu gostilničarstvu modernizacija gostilniških obratov, je zvezna uprava dne 9. januarja zaprosila nekatere gg. načelnike banske uprave za sejo, ki se je vršila v Hranilnici dravske banovine in kateri je prisostvoval poleg zveznega predsednika in ravnatelja še g. ravnatelj te hranilnice. Po iznašanju g. zveznega predsednika se je sklenilo pred-

Naši v Franciji

Dne 30. januarja je odpotoval v hotelirski tečaj v Francijo in kasneje v stažo g. Zrimec Stanislav iz Bleda. Dne 1. februarja pa sta odpotovala gg. Benkič Koloman in Vivod Konrad.

V hotelu, čigar sliko prinašamo, dela kot volonter g. Blagne Janko.

G. Deržič D., sin predsednika Združenja gostiln. podjetij v Brežicah, je stopil v jeseni v dveletno hotelirsko in turistično višjo šolo v Nici.

lagati banski upravi, da krije iz proračunskih sredstev razliko med normalno in znižano obrestno mero do kredita, ki bi ga banovinska hranilnica dala pod običajnim jamstvom podeželskemu gostilničarstvu v svrhu modernizacije v iznosu dveh milijonov dinarjev. Krediti bi bili po 4%. Zvezna uprava je bila pozvana, da iznese ta zaključek osebno g. banu, kar se je tudi storilo. Gospod ban je pokazal veliko zanimanje za predlog zveze in obljubil, da bo stavil primerno vsoto za kritje obrestne mere banovinski hranilnici na razpolago. Kakor doznavamo, se bo že prihodnja seja banovinske hranilnice bavila na poziv banske uprave, s tem vprašanjem, na kar bodo dobili kredit oni prosilci, ki po svoji gostilniški izobrazbi in dosedanjem delovanju v tej obrti dajejo dovolj jamstva, da bodo s pomočjo teh kreditov ustvarili tak obrat, ki bo služil interesom tujkega prometa dotičnega kraja. Polagoma bomo vendar le prišli do tega, da se ustvarijo v važnejših krajih vzorni gostilniški obrati, ki bodo povzročili čimprejšnjo posnemanje drugih gostilničarjev, če bodo hoteli vzdržati v konkurenčnem boju. Zvezna uprava je razposlala okrožnice in pozvala združenja, da naj o tem obveste reflektante, vendar so se do danes javili samo trije interesenti. Želimo, da se za cenene kredite pobrigajo le oni, kateri so prepričani, da so sposobni ustvariti nekaj iz svoje gostilne, ker le taki bodo prišli pri rigorozni presoji v poštev. Zvezna uprava je vesela, da se je to vprašanje pokrenilo iz mrtve točke, kajti našemu gostilničarstvu se mora dati sredstva na razpolago, ne pa samo predpise, ki povzročajo stalno le nova bremena.

Dolenjska, štajerska, dalmatinska in druga

VINA

odličnih kakovosti pri Centralni vinarni d. d. Ljubljana

Frankopanska ul. 11. Telefon 25-73

Naš tuijski promet v letu 1938

Statistika našega tuijskega prometa postaja vedno bolj popolna. Dočim sta jo v začetku vodili samo obe tuijsko-prometni zvezi v Ljubljani in Mariboru, jo vodi sedaj banska uprava v ministrstvom za trgovino in industrijo, odsek za turizem. Ta uradna statistika se tudi objavlja od leta 1934. dalje vsako leto v statističnem letopisu, ki je zadnji izšel za leto 1937. s podatki za 1937. Te objave izvirajo iz ministrstva za trgovino in industrijo, odsek za turizem. Poleg tega so nam na razpolago tudi podatki naše banske uprave, ki pa v primeri s podatki ministrstva kažejo nekaj razlike, kakor smo to ugotovili za leto 1937. Tako izkazuje ministrstvo za leto 1937. za Slovenijo 189.596 tujcev in 989.816 nočnin, statistika naše banske uprave pa kaže za to leto 190.672 tujcev z 998.732 nočninami. Vendar je iz tega razvidno, da razlike niso velike in da je statistika banske uprave popolnejša.

V letu 1938. se je v primeri z letom 1937. povečalo število tujcev v naši banovini od 190.672 na 197.793 ali za 3.73%. Od tega se je povečalo število naših državljanov, ki so obiskali naše kraje od 134.482 na 137.383 ali za 2.16%, dočim je število inozemskih gostov naraslo od 56.190 na 60.410 ali za 8.04%. Podobno sliko nam nudi statistika nočnin. Število nočnin je skupno naraslo od leta 1937. na 1938. od 998.732 na 1.067.162 ali za 6.85%, od tega je naraslo število nočnin naših državljanov od 727.246 na 769.637 ali za 5.82%, število nočnin inozemcev pa od 271.486 na 297.525 ali za 9.59%. Ker se je število nočnin povečalo v večji meri kot število gostov, se je tudi povprečna doba bivanja nekoliko zvišala. Tako je narasla skupno od 5,24 na 5,39 dni, od tega pri domačih turistih od 5,41 na 5,6, pri inozemcih pa od 4,83 na 4,92.

Med inozemskimi obiskovalci so na prvem mestu Nemci (z Avstriji seveda) z 31.211 gosti, sledi Italija: 6.033, Češkoslovaška 5.414, Madžarska 4.441, Avstrija 4.200, Francija 1.198, Poljska 695, Holandija 630, Bolgarija 607, Švica 497, Romunija 471, ostala Evropa 884 obiskovalcev.

Gibanje v letu 1938.

Iz zbornične statistike o gibanju števila prijav in odjav v letu 1938, posnemamo naslednje podatke:

	prijave	odjave
Hoteli	7	5
restavracije	10	7
brezalkohol. restavr.	—	1
prenočišča	1	1
gostilne	192	181
brezalkohol. gostilne	1	1
kavarne	3	1
penzionari	4	2
brezalkohol. penzionari	1	—
bifeji	14	6
ljudske kuhinje	3	2
krčme	102	23
točil. alkohol. pijač	—	1

Kakor vidimo, prevladujejo manjši obrati, kajti pri gostilnah znaša presežek prijav nad odjavami komaj 11 obratov, dočim je pri krčmah prirastek kar 79 obratov. Šele v zadnjem četrtletju 1938 se opaža manjše število prijavljenih krčem, vendar je prirastek števila krčem še vedno velik.

Kot smo že svoječasnoro poročali, izda-

ja naša zbornica sedaj tudi četrtletno statistiko prijav in odjav po okrajih. Pri tem vidimo kaj zanimive podrobnosti. Zaradi tega smo za naše čitatelje sestavili tako statistiko za vse leto 1938 po okrajih. Tu smo vzeli najprej mesta, potem okraje s pretežno industrijskim prebivalstvom in končno vse ostale okraje. Slika je naslednja:

Mesta:

	prijave	odjave	razlika (prirastek ali zmanjšanje)
Ljubljana	29	10	19
Maribor	23	26	-3
Celje	9	14	-5
Ptuj	6	5	1
Industrijski okraji:			
Dravograd	4	2	2
Kamnik	16	8	8
Kranj	12	6	6
Laško	12	10	2
Ljubljana - okolica	24	14	10
Maribor desni breg	25	12	13
Radovljica	17	12	5
Ostali okraji:			
Brežice	8	5	3
Celje - okraj	11	12	-1
Črnomelj	12	5	7
Gornji grad	10	4	6
Kočevje	12	2	10
Slov. Konjice	3	3	—
Krško	8	3	5
Lendava	5	5	—
Litija	8	5	3
Ljutomer	3	2	1
Logatec	14	9	5
Maribor levi breg	19	13	6
Murska Sobota	2	1	1
Novo mesto	7	7	—
Ptuj - okraj	12	11	1
Slovenjgradec	9	7	2
Škofja Loka	7	4	3
Šmarje pri Jelšah	7	1	6

Izmed vseh okrajev imata največji prirastek mesto Ljubljana in okraj Maribor desni breg, nadalje slede po višini povečanja obratov: Ljubljana - okolica in Kočevje. Zmanjšalo pa se je število obratov v Mariboru - mestu, Celju - mestu ter celjskem okraju, kar je vsekakor značilno.

D. P.

Geza Vezer

Pokojni Vezer se je rodil 1. januarja 1889 v Moravcih, kot sin uglednega posestnika in gostilničarja, Josipa Vezerja. Ljudsko šolo je končal v Moravcih, meščansko šolo pa v Dolnji Lendavi. V Zalagaerszegu je končal 4 razrede gimnazije. V načrtu je imel, da se izšola za gradbenega inženirja, oče njegov pa mu je določil karijero župnika. Ker se glede nadaljnje izobrazbe nista mogla spora-

zumeti, je pokojni Vezer ostal doma in se udeleževal pri delu v domačem gospodarstvu. Izučil se je trgovskega obrta in vežbal se je tudi eno leto v mesarskem obrtu (1904—1905). Za časa svetovne vojne, od začetka do 1918 je služil nekaj časa na Dunaju in nato v Szombathelyju kot bolničar.

Poročil s je 20. avgusta 1910. Za življenjsko družico si je vzel iz ugledne posestniške rodbine Marijo Horvato iz Moravcev, s katero sta živela v neskaljeni zakonski sreči. Iz zakona je izšlo pet otrok, od teh sta dva sinova umrla. Starejša hčerka Irena se je pred kratkim poročila s profesorjem na ptujski gimnaziji gospodom Habejem. Mlajši hčerki 12-letna Marta in 10-letna Žuža sta doma in posečata šolo, prva soboško gimnazijo, druga osnovno šolo v Martjancih.

Ko se je po preobratu vrnil domov, je bil tu zajet od tedanjega terorističnega režima Bele Kuna. Pobegniti je moral v tujino in se zadrževal ta čas večinoma po raznih krajih bivše Avstrije. Šele ko so se razmere doma pomirile, se je vrnil in je takoj čvrsto prijel za krmilo domačega gospodarstva. Po aneksiji Prekmurja k Jugoslaviji se je takoj v začetku stavil svobodni domovini na razpolago, kajti pokojni gospod Vezer je bil pravi Prekmurec Slovenec z dušo in telesom, zato je bil tudi ves srčen, ko je v naši domovini postal svoboden državljani Jugosloven.

V letih 1924. do 1926. je vestno vodil v Martjancih tudi pošto.

2. novembra 1936 je bil izvoljen za predsednika združenja gostilniških podjetij v Murski Soboti in je posle tega združenja vodil do njegove izvolitve za zborničnega svetnika, to je do 29. novembra 1936. Poslom združenja se je posvetil z vso vnamo. Opaziti je bilo takoj, da je pokojni prevzel posle združenja, da je organizacija v večjih rokah. Zanimal se je za sleherno stanovsko vprašanje in se vsa leta trudil, da bi gostinski stan v našem srezu dovedel do zaželjenega blagostanja. Bil je vsem na pomoč, žrtvoval je ves svoj prosti čas samo za dela v najrazličnejših gospodarskih in socialnih organizacijah in korporacijah. Zadnja leta je zavzemal tudi mesto davčnega odbornika, ter je v tem svojstvu tovarišem veliko koristil, za kar so mu tudi hvaležni. Maja meseca 1930 je bil odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Pri zadnjih občinskih volitvah je postal predsednik občine Martjanci. To je največja občina v srezu in je posle te občine vodil s tako spretnostjo, da je v kratkem času saniral občinsko gospodarstvo. Ne samo to, imel je v načrtu, da napravi iz občine v resnici kraj, ki bi bil iz tuijsko-prometnih vidikov iskan. Spravil se je na izvedbo raznih komunalnih del, ki so bila občanom v veliko korist in čast. Ustanovil je tudi kmečko hranilnico in posojilnico, ter je posle tega denarnega zavoda vodil s tako posrečeno roko, da je bila v kratkem času na glasu izvrstnega denarnega zavoda, ki je bil postavljen predvsem z namenom, da kmetom pomaga iz številnih materialnih zadreg. Za gasilstvo je imel posebno veselje, saj je bil ustanovitelj gasilske čete v Martjancih in podstarosta gasilske župe soboške. Tudi kot član Sokola in drugih kulturnih ter socialnih ustanov se je vidno udeleževal. Skratka, pomagal je povsod, kjer je le mogel. Pri evangeličanski cerkveni občini je zavzemal mesto inspektorja, to je najvišja funkcija v cerkveni občini.

Če bi bil pokojni gospod Vezer pri zdravju tako, kakor bi moral biti, bi občanom in stanovskim tovarišem mnogo več koristil, kot je to mogel, ali zavratna bolezen, ki ga je mučila vsa dolga leta odkar se je vrnil z vojaške službe domov, mu je čestokrat prekrizala račune. Kljub svoji boleznini se ga je videlo vsepovsod in skrbel je z neverjetno vztrajnostjo in žilavostjo, da so se gotove začrtane naloge, tako za stanovsko stvar kakor tudi v komunalnem gospodarstvu izvedle.

Proti koncu leta 1938. ga je moreča bolezen prisilila, da se je podvrgel operaciji želodca. Operacija pa je pokazala, da je dolga leta bolehal na raku, ne da bi o tem vedel. Iz bolnice v Ljubljani je bil prepeljan domov v Martjance kjer je obležal in 14. januarja 1939 je po strašnem trpljenju za vedno zatisnil svoje blage oči. Pogreb, katerega so se

POSREBRENJE POPRAVILA

jedilnega pribora in posode restavracijskih podjetij izvršuje v moderno opremljeni galvanizaciji domača tvrdka **ANTON LEČNIK, Celje**

Za novi pribor in posodo zahtevajte prospekt!

udeležili najrazličnejši predstavniki korporacij, organizacij in oblastev, je bila živa priča o priljubljenosti pokojnega tovariša g. Vezerja. Ohranjen mu bo časten in trajen spomin!

Posredovanje

Lepa prilžnost za vinskega trgovca. V Ljutomeru, kjer ni vinskega trgovca, je na razpolago krasna in velika vinska klet z 2.000 hl zdrave in izvrstno obranjene posode. Najemnina majhna. Poizve se v hotelu Seršen v Ljutomeru.

Plačilni natak, dobro izvežban, resen, pošten in z lepim nastopom se išče za stalno za večji obrat. Ponudbe s sliko na upravo.

Prodaja posestva v Crikvenici. V Crikvenici je na prodaj poslopje, ki bi se lahko preuredilo za hotel ali pension. Interesenti naj se obrnejo na naslov Janko Matko, Zagreb, Ilica 45.

PRIJATELJSTVO NEMČIJE IN ITALIJE TUDI NA TURISTIČNEM POLJU

V svečani dvorani ministrstva za propagando v Berlinu, so podpisali dne 31. januarja zastopniki Italije, Nemčije in Japonske, tako zvani protokol »Internationale Kamaradschaft Touristik« (IKT). Temu svečanemu aktu je prisostvoval tudi italijanski veleposlanik Attolico ter številni predstavniki nemškega, italijanskega in japonskega tuijskega prometa. Za sedaj so pristopile k temu mednarodnemu turističnemu prijateljstvu samo omenjene tri veleposlane, dočim so nekatere druge države pokazale za to novo turistično ustanovo mnogo zanimanja in je pričakovati, da bodo nekatere od njih kmalu pristopile. Po pozdravnem nagovoru ministrskega svetnika g. dr. Mahlo, je državni tajnik g. Esser povzel besedo in omenil, da je glavna naloga te ustanove, zblíževati potom turizma narode med seboj. Ker so postali v Skalklubu merodajni le vplivi židovstva in prostozidarstva, je naravno, da ni mogla Nemčija nič več ostati član tega kluba. Zaradi tega je Nemčija ustanovila nemško turistično tovarištvo. Tem izvajanjem je nato pritrdil v imenu Italije ravnatelj Mengoni.

Upajmo, da ne bo to novo prijateljstvo preveč škodovalo našemu turizmu in ne bi bilo odveč, če bi se za to ustanovo interesirale tudi naše turistične organizacije in premoitrlje, v kolikor bi bilo sodelovanje s to ustanovo za naš turizem koristno.

Uredba o občinskih hranilnicah

Dne 2. decembra 1938. je stopila v veljavo Uredba o občinskih hranilnicah, pod katero spadajo vse samostojne javne in pupilarno varne denarne ustanove, ki jih osnavljajo občine. Naziv »hranilnica« smejo uporabljati samo ustanove, na katere se nanaša ta uredba. Istotako je ime »hranilna knjižica« po tej uredbi zaščiteno. Hranilnico sme ustanoviti občina ali pa več sosednih občin skupaj ter se mora obrniti na ministrstvo trgovine in industrije za odobritev pravil. Občina, ki ustanovi hranilnico, prevzame neomejeno in nepreklicno jamstvo z vso svojo imovino, vsemi svojimi dohodki in z vso davčno močjo, za vse pravnomočne obveznosti hranilnice, pa naj izvirajo iz katerekoli pravnega naslova. Posebno važno določilo te naredbe pa daje hranilnicam pravico, da se smejo pri njih naglati gotovine samoupravnih teles, javnih, cerkvenih, samostanskih in korporacijskih skladov, kakor tudi gotovina oseb, ki so pod varštvom, in sodni pologi z ozemlja občine - ustanoviteljice, toda le do 5.000 din. Ta znesek pa se sme z dovoljenjem ministra trgovine in financ za posamezne hranilnice povišati. Člani upravnega in nadzornega odbora ne prejemaajo za izvrševanje

Pivovarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

Ker smo naslednja voščila prejeli po zaključku božične številke, jih po želji naročnikov objavljamo v današnji izdaji.

Srečno in veselo Novo leto

želimo vsem našim gostom, odjemalcem, podjetjem, znancem in tovarišem ter se priporočamo:

Logar Drago
gostilničar

Hrastnik-Studence 29

Loger Amalija
gostilna

Hrastnik št. 4

Senica Vid
gostilna

Hrastnik

Rinaldo Kristina
gostilna

Hrastnik

Birtič Karolina
gostilna

Hrastnik

Marjeta Riedl
buffet

Kamnik

Narodna čitalnica
Fabjančič Marica
restavraterka

Kamnik

Autopodjetje „Peregrin“
bratje Rodé
redne autobusne linije, autobusi
za izlete in tovorni za prevoz blaga
Kamnik - telefon 24
Ljubljana - telefon 3511

svojih funkcij nikakršne nagrade ali plače, pač pa smejo prejemati nagrado za seje in povračilo potnih stroškov. Vsaka hranilnica je dolžna ustanoviti rezervni sklad. Važno je tudi to, da morajo vse hranilnice biti združene v svojo zvezo, bodisi neposredno, ali pa po banovinskih podvezah. Hranilnice, ki so obstojale že pred to uredbo in imajo značaj javnih denarnih zavodov, se morajo prilagoditi tej uredbi najkasneje v letu dni. Okrajne hranilnice, ustanovljene po hranilničnem regulativu iz leta 1844., pa morajo likvidirati v letu dni, če jih v tem času ne prevzame občina kraja, kjer imajo svoj sedež, ali pa kak druga občina.

Raznoterosti

Banovinski svet. Banovinski svet se sestane na redno zasedanje dne 13. februarja, da bo razpravljal o banovinskem proračunu za leto 1939-40. Na tem zasedanju bo prisostvovalo tudi 14 pred kratkim imenovanih banovinskih svetnikov, med katerimi se nahajata le dva gostilničarja in sicer gg. Novak Ferdinand in Pevec Ignac iz Sv. Vida pri Stični.

Avtorski honorarji. Čeprav bi se morala po uredbi razglasiti nova za letošnje leto važeča tarifa že dne 15. decembra 1938., jo še do danes nismo prejeli. Ta zakasnitev naj služi našemu članstvu v dokaz, s kakšno srditostjo vodijo naši odposlanci boj proti pretiranim zahtevam avtorskega zastopništva. Ker ne more priti torej do sporazumne rešitve je bila zadeva predana na odločitev g. prosvetnemu ministru.

Vinski sejem v Ljutomeru. Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi dne 28. februarja 1938 vinski sejem in razstavo vin v dvorani g. Zavratnika v Ljutomeru. Tudi letošnji vinski sejem se vrši v običajnem obsegu kot prejšnjega leta. Izgleda, da bo dobro založen z dobrimi sortnimi in mešanimi vini, ki bodo en dan pred razstavo ocenjena. Vabimo vse vinogradnike iz ljutomerskega, gornjeradgonskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoje vino. Vsi, ki bodo vino razstavili, naj to prijavijo do 23. februarja, vzorec pa pošljejo do 26. februarja t. l. od vsake vrste po tri buteljke. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer. Vabimo tudi kupce in vse interese, da se osebno prepričajo na vinskem sejmu o dobri kakovosti našega vina. Otvoritev bo ob 9. uri, zaključek pa ob 20. uri.

Davčne karte za hišno služabništvo. Službodajalci, ki zaposlujejo hišno služabništvo (služkinje, stalne postrežnice in dr.) si morajo nabaviti po določilih člena 95. zakona o neposred. davkih davčne karte najkasneje do 31. januarja 1939 ozir. če niso imeli prej hišnega služabništva v roku 15 dni po sprejemu v službo. Po 31. januarju in v teku leta bo izvršena stroga kontrola. Proti

vsem, ki ne bodo pravočasno nabavili davčnih kart, se bo moralo uvesti kazensko postopanje po čl. 95. zak. o neposred. davkih in se jih bo kaznovalo s petkratnim zneskom davčne karte. Davčna karta stane 52 din, prispevek za banovinski bednostni sklad, ki se plača istočasno, pa znaša 25 din. Karta se dobi le pri davčni upravi.

Specialiteti gostinskega obrta na velesejmu v Zagrebu. Na Zagrebškem zboru (velesejmu) namerava društvo »Putnik«, v svojem paviljonu razstaviti slike turističnih krajev in urediti majhne buffete, kjer bi se prodajale specialitete dotičnih krajev, n. pr. sir, kajmak, pršut, gnjat, kranjske klobase, konzervirane stvari, sadje, slaščice itd. Kdor želi sodelovati na tej razstavi, naj se neposredno obrne na pristojno Tujskoprometno zvezo.

Svetovna razstava v New Yorku in jugoslovenska restavracija. Ministrstvo trgovine in industrije je obvestilo z dopisom št. 3543 z dne 31. januarja Državno zvezo, da bi bilo jako koristno, če bi se s sodelovanjem naše države na razstavnem prostoru v New Yorku tvorila jugoslovenska restavracija. Za aranžiranje te restavracije nima — kakor pravi ministrstvo — nobenih sredstev na razpolago, pač pa želi, da bi se nekaj večjih restavraterjev sporazumelo v svrhu skupne otvoritve in skupnega vodstva jugoslovenske restavracije v New Yorku. Interesenti naj se čimprej javijo.

Ljubljanski velesejem se bo vršil v letu 1939 od 3. do 12. junija in od 2. do 11. septembra.

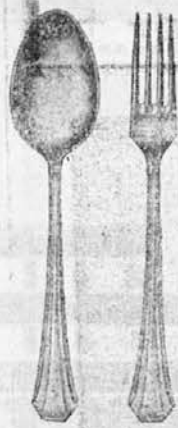
Zborovanje mesarjev v Nemčiji. Državni zadrudni mojster Willy Schmidt je določil glavno skupščino Državne zadrudne zveze, ki se bo vršila od 4.—6. junija v Innsbuku.

Italija ponuja Jugoslaviji kredit. Po nekaterih poročilih je baje italijanska industrija ponudila naši državi za 1 milijardo dinarjev blagovnega kredita, ki se naj uporabi deloma tudi za investicije, predvsem za povzdigo avtomobilske industrije. Istotako se je italijanska tvrdka »Breda« izjavila, da je pripravljena v okviru tega kredita dobavljati našim železnicam motorne vlake, nakar bomo tudi mi najbrže prišli do boljših prometnih zvez v dravski banovini.

Agrarne točilnice. V eni izmed zadnjih števil »Politike« je priobčen dopis iz Čakovca, ki pravi, da se je silno razširilo nezakonito točenje vina v Medjimurju. To točenje je dobilo že svoje popularno ime »agrarno točenje«. V Medjimurju ni vasi, ki ne bi imela 2 do 3 agrarnih točilnic. So pa tudi občine, ki imajo kar po 10 takih zakonitih

obratov v katere, kakor pravi dopisnik, zahaja povečini vaška mladina, da se opija in vrši razne razuzdanosti.

Pridelek sadja v dravski banovini. Površina vinogradov v dravski banovini je narasla v letu 1938. od 20.072 na 27.087 ha. Vsled ugodnih vremenskih prilik je narasel doprinos od 11 na 14.7 hl na ha. Pridelek sadja je bil slabši nego v letu 1937., samo marelice in višnje so boljše obrodile. Tudi pridelek jabolk je padel od 400.250 mtc. napram 450.000 mtc. v letu 1937.

Jedilni pribor

v največji izbiri in po najnižjih cenah. Gostilničarji posebni popust.

M. Ilger-jev sin

urar in juvelir
Maribor
Gospodska ulica 15

Prodaja ud. proti delnemu naplačilu.

Iz organizacij

Poročila občnih zborov priobčujemo po vrstnem redu in po razpoložljivosti prostora.

Združenje Zalec je imelo redni občni zbor dne 4. januarja ob 14. uri v prostorih predsednika g. Ivana Viranta v Zalcu. Zbora sta se udeležila tudi zbor. svetnik g. Ignac Lebič ter zvezni ravnatelj. Iz predsedstvenega poročila izhaja, da so umrli gg. Vincenc Janseko- vič iz Petrovč in Naprudnik Jožef iz Griž, čigar spomin so počastili navzoči s trikratnim klicem »Slava«. Združenje šteje 88 članov. Izdana so bila 3 dovolila na že obstoječe gostilne, 3 gostilničarska podjetja pa so bila črtana. V pomočnikem odnosno vajeniškem seznamu je bilo vpisanih 10 natakarc in 17 učencev. Pisarna je prejela 259 spisov, dočim je uprava zasedala na 4 odborovih sejah. Nato je podal obširen referat zvezni ravnatelj o delovanju zvezne uprave, nakar je sledilo čitanje obračuna, ki zaznamuje pri prejemkih in izdatkih po 19.235.20 din, dočim izkazuje proračun pri prejemkih in izdatkih 14.612 din. Navzoča zastopnika Zbornice in zveze sta dajala pri slučajnostih razna pojasnila, nakar je bil občni zbor zaključen.

Združenje v Ljutomeru je imelo dne 10. januarja 1939 redni občni zbor, ki se je vršil v gostilni Wregg pod pred-

sedstvom g. Wregga Riharda. Zborovanja se je udeležil zbor. svetnik g. Berlič Joško iz Ptuja in zvezni ravnatelj. Po prečitani zapisnika zadnjega občnega zbora je podal g. predsednik temeljito poročilo o delovanju zadrudne uprave v preteklem poslovnem letu, nakar se je obravnaval obračun, ki izkazuje pri dohodkih 8.334.01 din, pri izdatkih pa 5.337.19 din. Proračun pa pri dohodkih in izdatkih 3.800 din. Nato je podal g. zbor. svetnik Berlič Joško daljše poročilo o delovanju Zbornice, zvezni ravnatelj pa o delovanju zvezne organizacije, kar so navzoči člani vzeli z odobravanjem na znanje.

Pri ponovnih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: Za predsednika g. Wregg Rihard, za podpredsednika g. Hedžet Feliks, za člane odbora gg. Pihler Ferdo, Puconja Anton, Ficko Ignac, Knežič Juraj, za namestnike pa gg. Kukovec Alfonz in Strasser Julij. V nadzorni odbor gg. Herndl Ivan, Kosi Josip in Seršen Alojz. Nato je zbornični svetnik g. Berlič Joško izročil v imenu zveze krasno izdelana odlikovanja gg. Herndl Ivanu, Hedžet Feliksu, Pihler Ferdinandu, Strasser Juliju in Wregg Rihardu. Pri slučajnostih se je izneslo marsikatero vprašanje, ki se tiče gostinskega obratovanja in se je mestoma razvila prav živahna debata, nakar je g. predsednik zaključil zborovanje.

Združenje Zagorje ob Savi je imelo svoj redni občni zbor dne 14. januarja ob 14. uri pod predsedstvom g. Ivana Drnovška v rudniški restavraciji v Toplicah. Zborovanja sta se udeležila zbornični svetnik g. Štribar Vojko iz Litije in zvezni ravnatelj. Po čitanju zapisnika je bilo podano predsedniško in tajniško poročilo, iz katerih posnemamo, da je imelo združenje 57 članov in da je med letom umrla članica ga. Mendušič Matilda. Pisarna je prejela med letom 109 dopisov, uprava pa je imela dve odborovi seji. Iz obračuna posnemamo, da je imela blagajna 1545 din dohodkov, izdatkov pa 3.963 din. Razlika se je krila iz prihrankov prejšnjega leta. Proračun izkazuje na dohodkih 2.200 din, pri izdatkih pa 4.395 din. Primanjkljaj se bo kril iz rezerve. Nato je zvezni ravnatelj podal obširno poročilo, nakar se je razvila debata o raznih gostilniških zadevah.

Združenje Vojnik je imelo pod predsedstvom g. Ivana Zerovnika dne 13. januarja 1939 v gostilni g. Špesa svoj 53. redni občni zbor, katerega sta se udeležila v imenu Zbornice TOI g. svetnik Ignac Lebič in zvezni ravnatelj. Od 64 članov kolikor jih šteje združenje, je bilo 52 navzočih, kar kaže na veliko stanovsko disciplino. Po običajnem pozdravu g. predsednika je podal nato poročilo tajništva g. Špes, v katerem je ostro bičal silno šušmarstvo, ki se vedno bolj razvija, ni pa zoper njega pravega učinkovitega sredstva. Navaial je tudi točno statistiko o gibanju tujkega

PLIN

je najidealnejše kurivo — Zato v vse gostilniške, restavratorske in kavarniške kuhinje le **PLIN!**

prometa na zadružnem področju. Pisarna je imela mnogo poslov in je šla posebno pri sestavljanju davčnih prijav članstvu na roko. Po tajniškem poročilu je podal nato navzoči zvezni ravnatelj svoje poročilo, kateremu so navzoči z zanimanjem sledili. Obračun izkazuje 9.559.42 din dohodkov in 9.459.67 din izdatkov. Celokupno premoženje pa znaša 5.251.06 din. Proračun uprave, ki znaša na dohodkih 10.251.06 in pri izdatkih 10.280 din, je bil soglasno sprejet. Ker je potekla zadružna doba sedanjega odbora so bili pri volitvah izvoljeni sledeči člani uprave: za predsednika g. Filip Šnabl, podpredsednik g. Ivan Vivod, za odbornike pa gg. Ivan Žerovnik, Ivan Kline, Anton Stolec, Katjuša Kamenšek, Lenart Cank, Blaž Tratnik, Franjo Seps, Ivan Svetec in Josip Antloga. Za namestnike gg. Karl Žerovnik, Zofi Kramerjeva in Viktor Špes. Pri Slučajnostih se je prečitela tudi resolucija, ki se je tikala trošarine na sadjevec in ki je bila poslana vsem občinskim upravam. Na koncu je g. predsednik opomnil navzoče člane še na kletarski in servirni tečaj, katerega bo združenje na iniciativo priredilo v tekočih mesecih, nakar je bil občni zbor zaključen.

Občni zbor združenja Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 15. januarja se je vršal pod predsedstvom g. Solince v gostilniških prostorih tovarišice Elizabete Goležve, občni zbor združenja, katerega se je udeležil kot odposlanec zvezne organizacije ravnatelj g. Peteln. Po prečitani zapisnika zadnjega občnega zbora in po tajniškem poročilu se je podalo tudi poročilo blagajnika, kateremu se je izrekla po predlogu nadzorstvenega odbora razrešnica. Nato je bil proračun za leto 1939 brez bistvenih sprememb soglasno sprejet. Gosp. ravnatelj Peteln je podal obširno poslovno poročilo o delovanju zvezne organizacije, ki se je vzelo z odobravanjem na znanje. Po kratkem nagovoru je raz-

delil predsednik združenja diplome sledečim članom: Mihaelu Zupancu, Adamu Kinclu, Hermanu Kinclu, Antonu Solincu, Mariji Kinclovi, Ivani Liška in Jožefu Čretniku. S tem je bil zadružni občni zbor končan.

Razglasi

Sresko načelstvo v Slovenjgradu objavlja prepoved zahajanja v krčmo za Koziker Konrada, roj. 2. februarja 1910 v Podgorju, srez Slovenjgradec. Imenovani ne sme zahajati v gostilne do 5. decembra 1939.

Sresko načelstvo v Celju razglša prepoved zahajanja v gostilne za Turnšek Ivana, roj. 6. V. 1903 v Pernovem, občina Vel. Pirešica. Prepoved velja do 1. januarja 1940.

Dopisujte v Vaš strokovni list!

Pozivamo članstvo, da sodeluje pri svojem stanovskem listu in da mu poroča vse važnejše dogodke, ki so n. pr. v kvar gostilničarskemu stanu ali ki nastanejo v stanovskih združenjih. V teh dopisih naj se naslika življenje gostilničarja in njegovo poslovanje v obratu. Narišejo naj se na podlagi resničnih dogodkov nedostatki, težkoče, ovire itd. Stanovski list naj bo tedaj ogledalo vseh teženj, ki jih zasleduje gostilničarski stan. Glede dopisnikov je naravno tajnost zajamčena in bo uredništvo rade volje vse dopise za tisk primerno prikrojilo. V vsakem združenju naj bo končno po en dopisnik tako, da bo celotna slika o gostilničarstvu naše banovine podana.

Gostilno in hotel v Rogatcu

z vsem inventarjem **oddamo v najem.** Sredi trga, 10 tujskih sob, 4 gostilniški lokali, velika dvorana z gledališkim odrom, veranda, autogaraža, kleti; shrambe, hladilne naprave, obsežen zelenjadni vrt.

Ponudniki, ki bi mogli izvrševati tudi mesarsko obrt, imajo prednost.

Ponudbe z navedbo jamstva poslati

Celjski mestni hranilnici v Celju

DOLŽNOST VSAKEGA ČLANA JE, DA SE ZANIMA PRI UPRAVI SVOJEGA ZDRUŽENJA, ČE JE ŽE PLAČANA ZVEZNA ČLANARINA.

2.500.- din

potrebujete, da zaslužite mesečno 1.000.- din doma. — Postranski zaslužek za gostilniško osobe. Lepo, lahko delo. — Dopisi:

„ANOS“ — Maribor, Orožnova 6

Oglašuite!

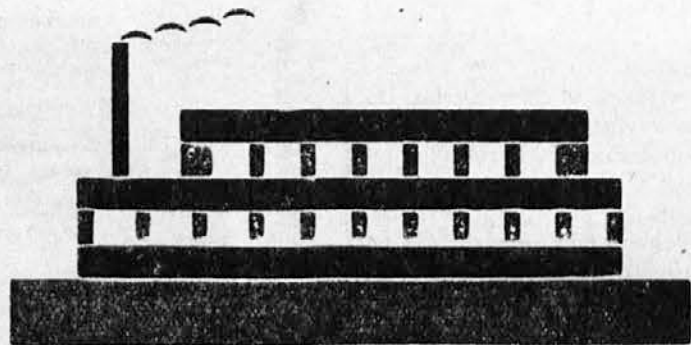
Gostilničarji in mesarji — pozor!

Na prodaj je takoj vsled obolelosti lastnika pod prosto roko 1 nadstropna hiša 18 let stara, ter je na njej že preko 50 let gostilniška obrt, sobe za tuje, zraven veliko gospodarsko poslopje, dva vrta za sočivje, lep sadonosnik ter dva orala njive — vse pri hiši. Vse v najboljšem stanju v Ptuj, Ormoška cesta 3 in na najbolj prometni točki. Cena 700.000 din. Lahko se prevzame vknjiženo hipotekarno posojilo od ptujskih denarnih zavodov. M. Brenčič, pos.

Trgovina vina

Ant. Stergar - Kamnik

priporoča prvovrstna **štajerska** in **dolenjska** ter **dalmatinska** vina po prav ugodnih cenah.

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-skem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor